

Naročnina mesečno 25 Din, za inozemstvo 40 Din — nedeljska izdaja celoletno 96 Din, za inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v Kopitarjevi ul. 6/III

SCLOVENECE

Telefoni uredništva in uprave: 40-01, 40-02, 40-03, 40-04, 40-05 — Izhaja vsak dan zjutraj razen ponedeljka in dneva po prazniku

Cekovni račun Ljubljana številka 10,650 in 10,349 za inzerate.

Uprava: Kopitarjeva ulica številka 6.

Posvet v Salzburgu

Zunanja ministra osišča Rim-Berlin, grof Ciano in Joachim von Ribbentrop, sta se sestala v petek in soboto v Salzburgu k posvetu, nakar sta bila oba sprejeta pri nemškemu državnemu kanclerju Hitlerju, ki prebiva nedaleč od Salzburga, v Obersalzbergu pri Berchtesgaden. Ves evropski tisk je temu sestanku posvetil največjo pozornost in mu dal, sledeč raznolikim političnim stališčem, ki jih zagovarja, takoj tudi raznovrstna tolmačenja. Uradno poročilo, ki je izšlo v soboto popoldne, je kratko in suhoparno, tako da iz njega ni mogoče razbrati niti točnega dnevnega reda dvadnevni posvetovanj, niti obsežnosti sprejetih sklepov. Pri presojanju tega za sedanjí mednarodnopolitični trenutek v Evropi brez dvoma izredno važnega dogodka, smo torej navezani na tolmačenja poluradnega tiska obeh zaveznikov osišča, posebno tistega tiska, ki ima vstop pri najvišjih predstavnikih zunanje politike Italije in Nemčije, ter na raznovrstne več ali manj točne domneve iz ust ali izpod peresa običajno poučnih osebnosti iz drugega evropskega tabora.

Italijanski in nemški poluradni tisk pripisuje — kakor ima tudi prav — temu sestanku zelo velik pomen. Bil je neobhodno potreben, tako pravi, ker se morata oba zaveznika od časa do časa posvetovati o položaju, ki se zadnje tedne z bliskovito naglico razvija, ter o ukrepih, ki jih bosta skupno podvela, da pri vseh še neresenih vprašanjih, kakor tudi pri onih, ki se sproti na novo porajajo, dosežeta rešitve, ki odgovarjajo koristim vsakega zaveznika posebej, kakor tudi celotnemu delovnemu programu dvoezve. V zvezi s tem so se zadnje dni pojavila nekatera vprašanja, ki so zahtevala osebnih stikov med voditelji zunanje politike Italije in Nemčije. Oba tiska naštevata na prvem mestu vprašanj Gdanska, ki se evropski politiki vsiljuje z izredno ostrino. Oba tiska sta edina v tem, da sta italijanski in nemški zunanji ministri složno podčrtala pravico Gdanska, da odloči sam o svoji usodi, ter da bosta obe zavezniki državi nastopili složno, ako bi pri razvoju gdanske stiske nastala potreba, da zaradi tega, ker so se izjalovila mirna sredstva, nastanejo kakšni drugi zapletljaji. »Evropa bi se v tem primeru znašla pred novo, najbolj slovesno potrditvijo neporušljive slege med Italijo in Nemčijo,« piše »Messaggero«, medtem ko glasilo zunanjanega ministristva »Giornale d'Italia« navaja vsebino sprejetih sklepov z besedami: »Nemčija in Italija sta sklenili, da ne bosta klonili pred grožnjami obkoljevanja, ter da ne bosta odstopili od začrtane poti, ki jo smatrata za dobro in pravično.« Sodeč po pisanju italijanskega in nemškega časopisa, ki je svoja poročila črpalo na ministrski mizah, »sklenjeni pakt« med Italijo in Nemčijo deluje brezhibno in v polnem obsegu povsod, torej tudi pri razpletu gdanske krize. Nobenega razloga nimamo, da ne bi verjeli tem poročilom, ki jim smemo dodati še to, da ne napravljata vtisa, da bi bile nepomirljivega značaja, kar dovoljuje domnevo, da so se posveti v Salzburgu razvijali v brezstrastnem ozračju modre in hladnokrvne presoje obstoječih dejstev.

Tisk iz drugega tabora, ako se smemo posluževati tega izrazoslovja, je prav tako s podčrtano pozornostjo zasledoval razgovore med grofom Ciano in Ribbentropom, ter daljši posvet obeh pri nemškemu kanclerju Hitlerju. Toda angleški in francoski tisk menita, da ni dovolj, če smatramo salzburški sestanek za nekaj logičnega, samo zase obstoječega, marveč se trudijo, da bi razgovore med grofom Ciano in Ribbentropom spravili v zvezo s sestankom, ki ga je imel pred nekaj dnevi z nemškim zunanjim ministrom tudi madžarski zunanji minister grof Csaki. Iz tega sklepajo zapadni listi, da je ležalo na konferenčni mizi v Salzburgu pred italijanskim in nemškim državnikom mnogo vprašanj, ki so samo posredno v oddaljeni zvezi z Gdanskom, ter da sta oba zaveznika skušala priti na čisto glede mnogih drugih vprašanj, ki jih postavljata na dnevni red svetovnopolitični položaj, kjer, kakor vemo, se koristi enega in drugega tabora velesil križajo na mnogih prostorih. To priznavajo tudi berlinski listi: Tako navajata angleški in francoski tisk, da sta v zvezi z Gdanskom oba zunanja ministra razmotrivala tudi o raznih zunanje-političnih možnostih v srednji in južnovzhodni Evropi ter na Daljnem vzhodu, o možnostih in njihovih okoliščinah, od katerih je v veliki meri odvisna složna udarnost obeh zaveznikov osišča v primeru, da bi gdanska stiska sprožila kakšne potrese v Evropi. Angleški in francoski tisk navajata, oslanjajoč se na potovanje grofa Csakija k Ribbentropu, da so bila zadnje dni Madžarski postavljena neka vprašanja, toda, ker je madžarska vlada v uradnem poročilu, ki ga navajamo na drugem mestu lista, zanikala, da bi bila sprejela kakšen ultimatum, moramo verjeti, da v Salzburgu niso bili predvideni kakšni koraki v smeri proti jugovzhodu Evrope, tem manj, ker se ta prostor noče vmešavati med spore obeh velikih taborov, marveč želi živeti v miru in nevtiralnosti, prijateljsko razpoložen od obeh držav osišča. Dodati moramo še eno naziranje zapadnega tiska, namreč to, da so bili salzburški posveti le neke vrste uvod k mnogo bolj obsežnim in odločilnim razgovorom, ki naj bi jih imela voditeljica Italije in Nemčije, Mussolini in Hitler sama. Grof Ciano in Ribbentrop da sta zbrala samo nekaj dragocenega informativnega gradiva, ki bo Mussoliniju in Hitlerju služilo kot temelj, na katerem bosta sprejela dokončne odločitve in dala osišču Rim-Berlin določene naloge v bližnji bodočnosti, katere razvoj pa ni odvisen samo od Italije in Nemčije, marveč tudi od izida angleško-francosko-sovjetskih pogajanj v Moskvi in od pogajanj med Anglijo in Japonijo na Daljnem vzhodu.

Salzburški posvet stoji torej na zelo vidnem mestu evropske politike kot dogodek, ki je važen za razna notranja razčiščenja med obeh zaveznikoma, a ima tudi svojo veliko važnost v celotnem sklopu evropske in svetovne politike.

Dunajska vremenska napoved. Močno oblačno, toploje vreme in nagnjenje k nevihtam.

Zemunska vremenska napoved. Delno oblačno bo na severozahodnem delu in na severu. Pretežno vedro pa v ostalih delih države. Tu pa tam bodo krajevne nevihte.

Zagrebska vremenska napoved. Oblačno

Glavna ovira v Moskvi...

Ne vprašanje Baltika, marveč kako urediti angleško-francosko-sovjetsko trozvezo, da se ne bi boljševiki pozneje zavezniškim dolžnostim izneverili

Sofija, 11. avgusta.

Mogoče mi je na podlagi zanesljivih informacij iz naših krogov, ki so spričo sedanjega položaja naravno v tesnih stikih z merodajnimi krogi sovjetske politike, sporočiti vam nekatere zanimive podrobnosti, ki imajo svojo besedo v dolgih in še vedno nezaključenih političnih pogajanjih med Veliko Britanijo in Francijo na eni ter sovjetsko vlado na drugi strani. Kakor vam je znano, skušata zapadni velesili doseči svoj cilj s pomočjo posvetovanj treh generalnih štabov — angleškega, francoskega in ruskega — ker upate, da se bo, s tem izboljšalo ozračje, v katerem bi se mogli skleniti sporazum, ko bosta obe stranki spoznali svojo medsebojno vojno silo in sposobnost ter tako mogli druga druga zaupati, da si bosta v resnem slučaju dejansko pomagali in pomagati hoteli.

O tej stvari seveda ne moremo izreči nobene sodbe, ali in koliko bo pospešila sklenitev političnega sporazuma, pač pa imajo naši merodajni krogi vseskozi točne podatke, katere so v resnici največje ovire, da ni moglo priti do sporazuma med zapadnimi velesilama in sovjetsko državo. Tudi uradno priznavajo danes Angleži, da je glavna ovira v tem, ker zahtevajo Sovjeti da nastopi obveznost vojne že v tem primeru, če bi se v baltskih državah izvršila kakšna notranje-politična izprememba, ki bi jo Sovjetska Rusija lahko smatrala za ogrožanje njenih koristi, tako da bi smela v dotično državo vkorakati in tam vzpostaviti red.

Tudi po naših informacijah je to bila, oziroma še vedno je resna ovira za zvezo zapadnih demokratičnih velesil s Sovjetsko Rusijo, toda vzroki nesporazuma med obeh skupinama so še veliko globlji in samo zaradi tega niso postali znani, ker je v interesu tako ene kakor druge strani, da se ne bi izvedeli in da ne bi tako ustvarili tako slabo razpoloženje, ki bi bilo sporazumu škodljivo. Stvar je v tem:

G. Strang se je v razgovorih z Molotovim (v resnici so bili to razgovori s Stalinom samim) zanimal za to, kako naj bi se zajamčila popolna trdnost in nerazdruženost angleško-francoskih odnosov, tako da bi se ne mogli v nobenem trenutku morebitne druge svetovne vojne kakor koli že razrahljati ali celo dovesti do razdora. Pri tem je g. Strang delikatno namignil na ponovne poizkuse vlade bivšega carja Nikolaja II., ki je med minulo svetovno vojno parkrat napravila zelo resne poizkuse, tako na berlinskem kakor na dunajskem dvoru, na katerem je bila vedno močna Rusiji prijazna stranka, da bi sklenila z njima ločeni mir proti Angležem in Francozom, zoper katere je bilo v ruski javnosti med svetovno vojno velika nezadovoljnost, ker je vodstvo zapadnih zaveznikov ob vsaki priliki nalagalo največje žrtve ruski armadi in je zlasti angleška vlada neprestano rovarila proti svojemu ruskemu zavezniku, da ne bi dobil tega, kar mu

je bilo v primeru zmage zagotovljeno: Carigrada in izhoda na Sredozemsko morje ter prevladajočega vpliva tako na Balkanu, kakor na ozemlju bivše turške carevine na bližnjem vzhodu.

Bilo je torej od Angležev postavljeno vprašanje, kako bi bilo treba pogodbo oblikovati, da bi bil vsak ločeni mir izključen, kakor je to tudi samo po sebi ujemljivo, da se zavezniki drug drugemu v poteku vojne ne izneverijo. Toda baš v tem pogledu je odposlanec angleške vlade zadel na skrivnostni molk g. Molotova in na razne izgovore, češ, da si takega primera sploh ni mogoče misliti, če Angleži od svoje strani izpolnijo vse zahteve Sovjetske Rusije, tako glede baltskih držav, kakor tudi glede drugih držav, pri čemer je bila v prvi vrsti mišljena Poljska, ki ima proti vojaški zvezi s Sovjeti slejkoprej resne pomisleke. Pri tem se je zgodilo, da je nekdo Sovjetom postavil čisto stvarno vprašanje, ali bi oni ostali zvesti zvezi in po njej sprejetim obveznostim nasproti zapadnim demokratičnim in njima prijateljskim manjšim državam, če bi se ali v teku vojne, ali pa po predpostavljene porazu Nemčije zgodilo, da bi Nemci sami izmenjali svoj režim ter bi tam zavladali nemški prijatelji sovjetskega režima. Z drugo besedo dotični diplomat je izrazil bojazen, da ne bi ruski Sovjeti v mirovnih pogajanjih naenkrat izpremenili svojega stališča in se zavzeli za sovjetsko Nemčijo, razume se v škodo demokracij, ki jih je »Pravda« še nedavno napadala kot buržujske.

Dotični diplomat tudi ni odnehal, ko se skušali ta njegov pomislek obrniti v smešno stran ter je dejal, da bi se njemu taka možnost zdelo čisto naravna, ako Sovjeti morebitne vojske zoper državi osi ne smatrajo z izključno nacional-

nega in demokratičnega stališča, to se pravi kot stvar, ki je naperjena proti fašizmu in proti nemškim težnjam, ki gredo za izpremembo evropskega političnega zemljevida.

Ako namreč Sovjeti morebitno svetovno vojsko gledajo zgolj ali prvenstveno s stališča svoje revolucionarne ideologije, potem on smatra, da na njegove pomisleke in vprašanja ni mogoče odgovoriti z ironiziranjem. Državniki Anglije pa, tako je baje dejal, morajo imeti dobra in trdna jamstva, da njihov zaveznik ne bo vojni postavil take cilje, ampak da tudi njegovi politični cilji absolutno ne smejo biti drugačni, kakor so ideološki nameni in pogledi zapadnih demokracij kot demokracij.

V zvezi s tem so bolgarski politični krogi dobili tudi druge informacije, ki pa niso toliko važne, kot je vprašanje, kaj bi Sovjeti storili, če bi v teku vojne ali pa pri mirovnih pogajanjih zaradi kakšnih nenadnih dogodkov in sprememb v evropskih narodih prevladali v sovjetskih državnikih njihovi ideološki interesi in pogledi...

Tega vprašanja v Moskvi niso mogli razčistiti in zato do zaključka političnih razgovorov še ni prišlo in bomo videli, ali bo do njih prišlo s pomočjo generalštabnih posvetovanj, pri katerih je čisto gotovo, da bodo zastopniki armad zapadnih velesil morali dobiti enaka zagotovila, kakor jih je želel dobiti g. Strang: da namreč Rusija z Nemčijo ne sklene separatnega miru tudi ne v primeru, če bi se v Nemčiji izvršila notranja izprememba v tistem smislu, ki jo že dolgo želi in na njej dela g. Dimitrov kot šef Kominterne in vpliven činitelj v sedanjih pogajanjih z Anglijo (Znano je namreč, da je Dimitrov temu sporazumu odločen nasprotnik, če ne bi zagotovil zmage svetovni antiburžujski revoluciji)

Odmevi Salzburga

Sestanek Ciano-Ribbentrop je imel po vsej Evropi velik odmev

Na sestanku so govorili tudi o zvezi z Japonsko

Berlin, 14. avgusta. AA. Stefani: DNB je dobil iz Salzburga sledeče poročilo:

Italijansko-nemški razgovori so imeli za cilj, da se rešijo vprašanja, ki so ostala še neresena. Konferenca je potekala v duhu vzajemne dolžnosti in pravice za ureditev vseh vprašanj, v duhu prijateljstva, in na podlagi sporazumov, ki obstoje med obeh državama. Oba ministra sta pretresala vse politične razmere in ugotovila popolno skladnost zunanje-političnega dela Nemčije in Italije. Oba ministra sta popolnoma prepričana, da se ta vprašanja ne samo morajo, temveč tudi lahko rešijo. Sama po sebi se razume, da je važno vlogo igralo gdansko vprašanje, ki postaja danes eden najbolj pomembnih. Pakti demokratičnih sil so še bolj zaostrili stališče Poljske, zaradi česar je v Nemčiji nastopilo razburjenje zlasti z ozirom na postopanje proti Nemcem na Poljskem. V razgovorih se je pokazala v vseh vprašanjih popolna soglasnost. Niti eno vprašanje ni ostalo nereseno.

Z ozirom na vesti, ki so krožile v tujih krogih, da bi imel po tem obisku grof Ciano še druge razgovore, pripominjajo v poučenih krogih, da bo bila že na salzburškem sestanku preučena vsa vprašanja. Zaradi tega nadaljnji razgovori niso potrebni. Z nemških poročilnih krogih poudarjajo izredno prijateljstvo in pripranost, ki sta prevečali razgovore dveh ministrov, kar dokazuje, da vlada med silama osi popolno prijateljstvo in skrajna pripravljenost.

Nemški odmevi:

»V Salzburgu ni bilo govora o razdelitvi južnovzhodne Evrope«

Berlin, 14. avgusta. AA. DNB.: »Deutsche Diplomatische Politische Korrespondenz« piše o priliki sestanka grofa Ciana in v. Ribbentropa med drugim tole: Dolgi razgovori, ki jih je imel italijanski zunanji minister Ciano z voditeljem nemškega rajha kanclerjem Hitlerjem in zunanjim ministrom v. Ribbentropom, pomenijo za ves svet novo opozorilo in nov opomin. Kritični položaj, ki vlada danes v Evropi, je nastal v prvi vrsti zaradi tega, ker je bodočnost mesta Gdanska spet postala vprašanje, ki ogroža mir. Poljska za-

radi brezpogojnih jamstev zahodnih držav noče popustiti. Tudi zdaj o priliki razgovorov v Salzburgu so bili storjeni poskusi, škoditi interesom Italije in Nemčije. Časopisje zahodnih demokratičnih držav je začelo pisati o Gdanku tako, kakor da to vprašanje ni prav nič važno.

Nasprotno temu pa so listi zahodnih držav pisali, da je bil v Salzburgu v prvi vrsti govor o razdelitvi jugovzhodne Evrope. Takšne metode pa ne bodo dovedle do uspeha. Glavno vprašanje, za katero gre, je Gdansk, in državi osišča ne bosta dovolili, da bi se to vprašanje potisnilo v drugo vrsto po svoji važnosti.

»Angriff« piše, da je šlo za »spremembe vseh pariških mirovnih pogodb«

Berlin, 14. avg. TG. Glasilo narodnih socialistov »Angriff« piše obsirno o salzburškem posvetu in pravi, da se je vprašanje spremembe vseh mirovnih pogodb, ki so bile sklenjene v pariški okolici in ki tičejo vse južnovzhodne Evrope, obravnavalo na salzburški konferenci med Ribbentropom in Ciano. Trajni mir v Evropi je od tega odvisen.

Varšava, 14. avg. AA. (Pat). Ves poljski tisk beleži besede dr. Goebelsa, ki jih je napisal v »Angriffu« v zvezi s sestankom v Salzburgu, češ da mir ne bo prej zagotovljen, preden ne bodo popravljene vse meje v Srednji Evropi, katere so bile določene z versajsko mirovno pogodbo.

List »Dobri vječor« primerja izjavo dr. Goebelsa z izjavo Forsterja, ki je dejal, da ne zahteva Nemčija samo Gdanska, temveč vse tisto, kar je po vojni izgubila na svoji vzhodni meji.

Glasilo maršala Göringa o salzburških sklepih

Berlin, 14. avg. »Essener Nationalzeitung«, ki velja za glasilo maršala Göringa, objavlja razlago o salzburškem sestanku. Temu članku je treba priznati velik pomen, ker zaradi odličnega vodilnega vira, iz katerega črpa svoje misli.

Časopis piše, kako je Italija popolnoma složna z Nemčijo v sporu s Poljsko in pri tem apelira ne samo na pravico, marveč tudi na čast. List med drugim piše:

»Za velike in močne narode ne obstojajo samo vprašanja, ki o njih odločuje pravica, marveč tudi takšna, ki o njih odločuje čast. Za to pa, ker italijansko-nemško zavezništvo ne temelji samo na zapisanem pravu, marveč tudi na bratski ljubezni in na tovarištvu, ki jima je temelj čast, smemo reči, da je prišel čas —

(Nadaljevanje na 2. strani)

G. Boško Bogdanović, vršilec dolžnosti šefa Centralnega Presbiroja.

Zveza z Japonsko gotova

Objavljena bo, ko bo zaključen angleško francosko-sovjetski vojaški pakt

London, 14. avgusta. AA. Reuter: Dopisnik »Telegrapha« poroča iz Salzburga, da je vojaška zveza med Italijo, Nemčijo in Japonsko v resnici že sklenjena, a da zdaj ne bo uradno objavljena. Dopisnik smatra, da bo poročilo o tej zvezi objavljeno šele tedaj, ko bo dosežen uspeh angleško-francosko-ruskih pogajanj v Moskvi.

Tokio, 13. avgusta. AA. DNB: Predsednik vlade Hiranuma je danes cesarju Hajami poročal o poteku razgovorov med petimi ministri o evropskem položaju in o ojačitvi pakta proti kominterni. Tisk, kakor tudi politični krogi sporočajo ob tej priliki, da načrt predsednika vlade Hiranuma za ojačenje pakta proti kominterni ne pomeni nobene temeljne spremembe od tistega načrta, ki je bil sklenjen 5. junija. Toda izvajanje in tehnične podrobnosti tega načrta se bodo prilagodile novemu položaju.

Politični zapiski

O sporazumu

Došim vodilni listi o vprašanju sporazuma zadnje dni ne prinašajo nobenih novic in sodb, pa beremo v znani belgrajski reviji »Nezavisna tribuna« vesi, da je bilo pričakovati, da bo baš zaključna doba, v kateri se danes brez dvoma nahajajo pogajanja za srbsko-hrvatski sporazum, trajala nekoliko delj, ker bo v zadnjem trenutku treba razčistiti vprašanja, na katera so naravno prišli baš na koncu razgovorov. Na koncu bo tudi treba dobro proučiti še enkrat ves material ter vnovič konzultirati strokovnjake, ker obe stranki želita, da se svetu predstavi popolnoma dovršena in trdna stvar. Sedaj bodo spet strokovnjaki na delu in pričakujejo, da bodo dela končana na vsak način še ta mesec. Maček.

»Hrvatski dnevnik« na to pripominja samo: »Tako piše »Nezavisna tribuna«, konec meseca pa bomo videli, v koliko je bila njena napoved točna.«

Tudi Ljotičev »Zbor«, ki je sporazumu so-vpražen, piše v svojem zadnjem bulletinu, da je sporazum v glavnem gotov in da je obširen in podroben. Tudi trdi, da o posebno hrvatski strokovnjaki želijo, da bo tak zato, da pozneje ne bi nastali kakšni novi spori.

»Zbor« pa prinaša v svojem uvodniku šla-nek vatikanskega glasila »Osservatore Romano« o sporazumu, katerega smo mi objavili že pretekli teden.

Današnji »Zbor« v tujih opazovanjih poudarja z ozirom na razne govorice o sporazumu, da do sporazuma v kratkem mora priti, ker je dr. Maček že v naprej sprejel načelo v mejah dinastične, vojske, diplomacije in za ta vprašanja sploh ne gre. Dalje je pristal tudi na to, da se vsa ona sporna vprašanja, v katerih ni dosežen sporazum, odgledajo za pozneje. Hrvati želijo, da se rešijo vprašanja podrejenega položaja v državi in je zato popolnoma prirodno, da hrvatska javnost sena-tra, da se sedanje zahteve dr. Mačka lahko takoj izpolnijo. V hrvatski javnosti ni nobenih odmevov glede poročanja nekaterih časopisov o potrebi prejšnjega zaupanja in o težavah, ki jih je treba obvladati. Splošno prepričanje je, da ni nobenih ovir, da se sprejmejo sedanje zahteve, ako hočemo priti do sporazuma. Zaupanje pa se ne more vrniti, dokler traja sedanja položaja. Zaradi vsega tega je jasno, da je pravilno mo-ene hrvatskih političnih krogov, ki mislijo, da bo mesec avgust velikega pomena za nadaljnji razvoj političnega položaja. Mesec avgust 1939 mora pokazati, če bomo dokončno zapustili 20 let trajajoče stanje in utrli pot za nove odnose med hrvatskim, srbskim in sloven-skim narodom.

Hrvati naj zaupajo svojemu voditelju

Mačkov poslanec Janko Tortič piše v najno-vejši številki »Seljaškega doma« o notranjem in zunanem položaju in na koncu z ozirom na raz-lične in nasprotujoče si vesti o sporazumu pravi: »Vsega vruga moremo čitati v naših časopisih in človek ima pri tem občutek, kakor da je sedel za mizo, da bi jedel, pa mu nekdo vedno odmika hrano, da ne bi zajel... Takšen je prvi občutek. Toda pamet in poznanje razmer, v katerih živimo, pravi: Ni dobro, da bi človek vse povedal, ker bo prišlo na stotine novih predlogov in hgovorov, ker se še v nobenem slučaju ni v politiki zgodilo, da bi bilo mogoče zadovoljiti vse in vsakega. Traha je tudi vedeti, da ni mogoče napisati vsega, kar bi človek hotel. Od tod vsa muka, ker ne vemo, kaj se bo zgodilo jutri. Toda sreča, da moremo v teh razmerah s popolnim zaupanjem reči: Maček ve, kaj dela. To zaupanje je popolnoma upravičeno in zato moremo mirno gledati v bodočnost, verujoč našemu voditelju.«

Nemški predlog o ureditvi Gdanska

London, 14. avgusta. b. Rimski dopisnik »Daily Mail« poroča, da je bil glavni razgovor med Hitlerjem in grofom Ciano om posvečen Mus-solinijevemu mirovnemu načrtu. Ta načrt določa revizijo obstoječih pogodb na podlagi mednarodnih sporazumov. Načrt obravnava gospodarske in kolonialne probleme. Glede Gdanska veljajo sle-deče točke:

1. Položaj komisarja Zveze narodov v Gdan-sku se mora ukiniti do konca letošnjega leta;
2. Poljska mora umakniti svojega glavnega komisarja iz Gdanska, na njegovo mesto pa mora imenovati diplomatskega predstavnika, ki bo za-stopal poljske gospodarske interese in pa inte-rese poljske narodne manjšine;
3. revizija statuta svobodnega mesta Gdan-ska v smeri popolnega izenačenja z zakonodajnim in upravnim sistemom Nemčije;
4. med Gdanskom in Nemčijo se mora po-stopno ukiniti carinska meja, ki naj v petih letih popolnoma izgine;
5. Nemčija jamči na temelju mednarodnih pogodb demilitarizacijo svobodnega mesta Gdan-ska, Poljska pa se mora obvezati, da bo izpraznila municijska skladišča v okolici Gdanska;
6. uprava svobodnega mesta Gdanska bi bila pod nadzorstvom nepristranskega odbora, sestav-ljena iz predstavnikov Poljske, Nemčije in mesta Gdanska.

Poljski krogi izjavljajo, da je tak načrt ne-sprejemljiv za Poljsko, ker bi se z njim izigrale vse poljske pravice v Gdanku.

Nemčija je najavila Poljski svoje želje o Gdanku že lani v oktobru

Berlin, 14. avg. TG. »Hamburger Frem-denblatt« objavlja z dokaznimi listinami pod-prt članek, v katerem dokazuje, da ni res, da bi se bila Nemčija spomnila na Gdansk šele meseca marca 1939, torej po zrušitvi češke države, mar-več, da je nemška vlada Poljskom najavila svoje želje glede Gdanska že oktobra meseca lanskega leta. Nemčija je to Poljski napo-vedala v prijateljskem duhu ter je tudi že navedla način, kako bi se ta stvar dala urediti tako, da bi ostalo prijateljskega med obema država-ma neakaljeno. Preureditev vsega evropskega vzho-da, ki ji je bila odprta pot z monakovsko konferen-co, ki je odločila o usodi Češko-Slovaške, je samo po sebi razumljivo sprožila tudi predlog o Gdan-sku, pravi hamburški list, in je zato skrajno kri-vice-no, ako kdo dandanes Nemčiji očita, da hoče s silo nastopiti proti Poljski. Anglija nosi krivdo, ker je Poljske podprla, da danes stoji na etališču,

Odmevi Salzburga

(Nadaljevanje s 1. strani)

sedaj, ko sta ogrožena pravica in čast enega zaveznika — da se zunanja mini-stra obeh zavezniških držav sestane in se v duhu navodil svojih voditeljev po-svetujeta o skupnih ukrepih, ki jih bo treba podvzeti.«

„Messagero“ zanika vest o nemškem ultimatu Madžarom

Rim, 14. avgusta. TG. Italijanski tisk se ob-širno peča z raznimi poročili, ki zatrjujejo, da je zadnje dni Nemčija poslala Madžarski ultimativni kratkoročni poziv, naj se priključi Italiji in Nem-čiji v obliki vojaške zveze. Rimski listi to zanikajo. Najbolj odločen je v svojem pisanju »Messa-gero«, ki tako-le zavrača poročila o nemškem ultimatu Madžarski:

»Kako neki je mogoče resno vzeti trditve lista, kot je pariški »Journal«, češ, da sta Nemčija in Italija poslali madžar-ski vladi ultimati. Sicer je res, da je celo pisec tega članka sam na koncu izrazil drom o resničnosti te vesti. Vendar je in ostane nerazumljivo, kako pridejo resni francoski listi do tega, da ponatiskujejo takšne neumnosti, posebno pa ono ne-umnost, da namerava Nemčija sedaj, ko je sprevredela, da je naletela na oviro pri Poljski, udariti na Madžare, ali tisto, da je nemška vlada ponudila Madžarski vso slovaško državo za ceno, da se z Nemčijo zveze v vojaški pogodbi. Saj vendar Hitler sam jamči za nedotakljivost slovaške dr-žave. Takšne lažnjive vesti prihajajo iz temnih virov in je njihov namen, da tro-sijo nemir in nezaupljivost med evropsko javnost.«

„Med Nemčijo in Italijo ni nobenih nesoglasij“ zatrjujejo v Rimu

Rim, 14. avgusta. TG. V rimskih političnih krogih kakor tudi v rimskih listih se bavijo z lažnjivimi poročili, ki jih je raztrosil zapadni evropski tisk o nekih nesoglasij, ki da so baje nastopila med Italijo in Nemčijo in ki jih je salzburški sestanek imel namen izravnati. Za-padni tisk ve poročati, na primer, da Italija ne odobrava nemškega stališča glede Gdanska, da Italija ne mara podpreti nemške politike pri re-ševanju gdanskega vprašanja, da Italija na Gdan-sku ni zainteresirana, da se ne mara sporeči s Poljsko, da bi rada sedaj ona kaj imela od pakta z Nemčijo, in podobno. Nekaj francoski listi so baje celo zapisali — kakor navajajo rimski listi — da želi Nemčija gdansko vprašanje rešiti hitro

in a silo, medtem ko da se Italija trudi, da bi svojo zavezništvo nekoliko zadrževala.

Rimski listi k temu izjavljajo, da so v političnih krogih ogorčeni nad takšnim paterjem resnice in pristavljajo, »da sta italijanska in nemška vlada popolnoma edini v tem, da se mora gdansko vprašanje razvozlati in zadovoljivo rešiti na miren način. Mir ogrožajo samo nasprot-niki. Za to sta italijanska in nemška vla-da tudi popolnoma edini v tem, da morata vsako ogrožanje mira skupno odbiti. To je uspeh, ki ga mora vsak razbrati iz po-svetov v Salzburgu.«

Listi dodajajo, da se motijo vsi oni, ki raču-najo z možnostjo, da bi se nemška in italijanska politika razšli, in ki na tej predpostavki že delajo razne druge krive račune.

Francoski glas:

»Načrt za velikansko preureditev današnjih odnosov na svetu«

Pariz, 14. avgusta. AA. Havas: Pariški jutra-njiki zelo mnogo pišejo o sestanku grofa Ciana in Ribbentropa ter o avdijenci, ki sta jo imela oba ministra pri nemškem državnem kanclerju Hit-lerju.

Grof Vladimir d'Ormesson trdi v »Figaru«, da bo na temelju razgovorov, ki so jih vodili nem-

Pogajanja v Tokiu - prekinjena

Tokio, 14. avgusta. AA. (DNB). Voditelj tje-n-cinskega japonskega vojaškega zastopstva na konferenci v Tokiu, general Muto, je danes spo-ročil zunanjemu ministru, da bo zastopstvo v po-nedeljek odšlo nazaj v Tjencin, ker je z ozirom na angleško taktiko stalnega odlašanja pogajani nepotrebnost nadaljnje bivanje delegacije v Tokiu.

Zunanj minister Arita je nato sklical konfe-rencio vodilnih uradnikov svojega ministrstva ter so sprejeli sledeče sklepe:

Razbojnik Pečovnik prijet

Maribor, 14. avgusta.

Ze dolgo časa so iskali orožniki v Dravski dolini in okrog Slovenj Gradca proslulega 20 let-nega Jožeta Pečovnika, kateremu so pripisovali velike roparske napade in vlome, ki so se v za-dnjem času zgodili v teh krajih. Pečovnika so spravljali v zvezo tudi z znanimi roparskimi umori in celjski okolič, katere pa je prevzel nase razbojnik Grebenšek.

Včeraj popoldne so Pečovnika, o katerem so domnevali, da se skriva po Pohorju, nenaodoma prišli v bližini Maribora. Orožniki so ga izena-dili v gramozni jami na Betnavi. Z njim vred so prišli tudi njegovega tovariša, 28 letnega delav-ca Karla Kupnika. Oba razbojnika so danes zasli-šali na poveljstvu mariborske orožniške čete. Po-veljniku čete in naredniku je priznal samo nekaj

ski državniki v Salzburgu in Berchtesgaden, Ita-lija predlagala evropskim zapadnim vesilam po-gajanja za velikansko preureditev današnjih odnosov v svetu. Njen pred-log bo šel zlasti za tem, da se čim pravičnejše razdelijo evrovine in prirodna bogastva. Za primer, če bodo zapadne evropske velesile odklonile ta pogajanja, tako pravi grof d'Ormesson, se bosta Nemčija in Italija trudile, da napravita zapadne evropske velesile odgovorne za dogodke, ki bodo vsled njihove odklonitve morda nastale.

Spet govorice o posvetu 5 velesil

Pariz, 14. avgusta b. Diplomatski dopisnik »Intransigent« poroča, da je dal Mussolini svoj pristanek na predlog Vatikana za sestanek kon-ferenice med Francijo, Veliko Britanijo, Nemčijo, Italijo in Poljsko, toda brez Sovjetske Rusije. V zvezi s tem omenja pismo, ki ga je sv. oče pre-teklo spomlad poslal raznim evropskim državam. Na tej konferenci petih držav bi se moralo pro-učiti tudi gdansko vprašanje ter vsa vprašanja srednje in vzhodne Evrope. Obravnavala bi se pa tudi kolonialna vprašanja. Dalje poročajo, da je italijanski zunanji minister grof Ciano pri zad-njih razgovorih predložil načrt, ki naj bi silam osišeča omogočil, da uveljavijo svoje zahteve na širokih temeljih ob konferenčni mizi, ne da bi riskirale spor s Poljsko.

Grof Csaki spet v Monakovem

München, 14. avgusta. AA. Stefan. Grof Csaki je prispel v München, odkoder se je takoj od-peljal na Tergeno, kjer bo gost nemškega no-tranjega ministra Fricka. Madžarski poslanik v Berlinu je prav tako prispel v München.

1. Japonska si pridržuje pravico, da tudi po-tem, ko prispejo nova navodila iz Londona, sprej-me nadaljevanje pogajanj ali ne.
2. Japonska bo sprejela angleški predlog za nadaljevanje pogajanj samo v primeru, če bodo nova navodila nudila zadostno jamstvo, da se bo do nadaljnja pogajanja z uspehom končala, to se pravi, da se bo Anglija v zadostni meri pokazala naklonjeno do japonskih zahtev.

Dragiša Lapčević umrl

Belgrad, 14. avgusta. m. Davi ob 1.15 je v 75 letu svoje starosti umrl v Belgradu znani srbski publicist in prvak bivše socialistične stranke Dragiša Lapčević. Pokojni Lapčević je bil rojen l. 1864. v Užicah, kjer je dovršil tri raz-rede ljudske šole. Višjih šol ni imel. Pri svoji pridnosti in bistroumnosti se je pa šolal kot samo-uk dalje ter si na ta način pridobil precejšnjo iz-obrazbo ter se je pozneje uveljavil kot publicist in prevajalec, predvsem nemške in ruske socia-listične literature. V politično življenje je stopil razmeroma mlad. Kot poslanec bivše socialistične stranke je bil izvoljen v skupščino l. 1905. Po-slanski mandat je obdržal vse do ustavodajne skupščine. Pred razkolom socialistične stranke je pokojni Lapčević veljal za šefa stranke. Pogreb bo jutri dopoldne ob 10 iz kapele na novem pokopališču.

Šah v Zagrebu

Zagreb, 14. avgusta. b. Stanje šahovskega turnirja po osmem kolu je sledeče:

Skupina A: Gligorič 7 in pol, Rajković 6, Jerman, Šiška pet in pol, Feur, Majstorović 5, Gottlieb, B. Pavlovič 4, Prasič, inž. Ivkov 3 in pol, Licul in S. Pavlovič 3, Milnar in Muha 2 in pol, Medan 2, Atlas 1 in pol.

Skupina B: Gabrovšek 7, Šorli 6, Rebar, Weiss pet in pol, Berner 5, Carev, Savič, Šlokan 4 in pol, Muždeka, Stakič, Šubarič 3 in pol, Kohn in Lončarič 3, Cindrič 2 in pol, Filipič 2, Kurjački pol točke.

Končno stanje damskega šampionata je sledeče: Timofeev, Petrovič 6 in pol in si delita dve nagradi 400 + 300 din, Antončević 5 točk čisto nagrado 200 dinarjev, Marut 3 in pol točke, nagrado 100 din, Hra-šovec 3, Deutsch 2 in pol, Korban 1, Takáč 0.

Smrt pod vlakom

Maribor, 14. avgusta.

Lanes popoldne ob 5.10 se je pripetil na postaji Slovenska Bistrica pretresljiv prizor. Ko je vlak vozil v postajo, se je vrge pod lokomotivo neznan moški, ki so ga kolesta čisto razmesarila. Bil je takoj mrtev. Doslej niso mogli ugotoviti nje-gove osebnosti.

Ako želite v tujino

Belgrad, 14. avgusta. AA. V zadnjem času so se posemne osebe in razne delegacije obračale na Narodno banko glede nakupa svobodnih deviz zaradi odhoda v tujino ali za plačila druge vrste. Ob tej priliki se opozarja vsi zainteresirani, da Narodna banka za zasebna plačila kakor tudi po blagovni ali neblagovni osnovi ne daje evobodnih deviz izjemni ob intervencijah na domačih bor-zah. Vsa privatna plačila se lahko izvršujejo samo preko zasebnih pooblaščenih denarnih zavodov,

manjših vlovov in tatvin, odločno pa je tajil, da bi bil v zvezi z znanim roparskim napadom v Mislinjski dolini. Pač pa je povedal zanimive stvari njegov tovariš Karel Kupnik. Kupnik je priznal, da se je zadnje čase mudil v družbi ne-katerih tovarišev, katerih imena pa ne ve, na »zapadnem« delu Pohorja. Pri Sv. Primožu so ukradli nekemu kmetu iz hleva prešiča, ki so ga potem v hosti spekli. Na Plešivcu so vdrl v hišo Franca Žiberta, kateremu so vzeli loveko puško in 140 din. Nato so izvršili tudi znani roparski napad na gostilno Marije Pečkar, kjer so odnesli 1400 din. Tukaj so streljali z lovsko puško na go-spodinjino in njenega hlapca. V Mariboru pa so se dogovarjali Pečovnik, Kupnik in neki Zajec, ki ga zasledujejo, da bi oropali limbuške župnika. Zasledovanje obeh razbojnikov se bo nadaljevalo.

zaradi česar je potrebno, da se zainteresirani pra-vočasno obračajo nanje, da bi lahko dobili potreb-ne devize z ozirom na kronološki red, po katerem se prošnje rešujejo.

Umetniški svet

Belgrad, 14. avgusta. m. Prosvetni minister Stevan Čirič je na podlagi § 37. točka 3. finančne-ga zakona za proračunsko leto 1939—1940 pred-pisal uredbu z zakonsko močjo o umetniškem svetu. Po tej uredbi se pri prosvetnem mini-strstvu ustanovi umetniški svet kot posvetovalno telo prosvetnega ministra o načelnih važnih vprašanjih iz področja vseh umetnosti, umetnostnih ustanov, pouka in pospeševanja umetnostne kul-ture sploh. Prosvetni minister bo vprašal za svet novo ustanovo tudi za vsako reformo v umet-nostnih ustanovah.

Osebnosti

Belgrad, 14. avgusta. AA. V imenu Nj. Vel. kralja z ukazom kr. namestnikov in na predlog prosvetnega ministra z dne 21. julija 1939 so bili na lasno prošnjo premešeni: Kleepec Pavla iz meščanske šole v Djakovu na meščansko šolo v Djurdjevo, Gliha Dragoljub iz meščanske šole v Konjizi na meščansko šolo v Pakrac, Kolnik Franc iz meščanske šole v Slovenj Gradcu na prvo mo-ško meščansko šolo v Mariboru, Žigon Ljudmila iz meščanske šole na Jesenicah na meščansko šolo v Školji Loki, Stres Vera iz meščanske šole pri Sv. Lenartu na meščansko šolo v Kranju, Tomšič Ivan iz meščanske šole na Jesenicah na meščansko šolo v Kranju, Oman Ivan iz meščanske šole v Gor. Radgoni na meščansko šolo v Kranju.

Belgrajske novice

Belgrad, 14. avgusta. m. V Bukovsko Banjo pri Arandjelovcu sta večeraj odpotovala finančni minister Djuričić in zunanji minister dr. Cincar-Marković. Finančni minister se je zvečer vrnil v Belgrad, zunanji minister pa ostane nekaj dni v omenjenem zdravilišču.

Belgrad, 14. avgusta. m. Prihodnje dni bo odšla na poučno potovanje v Italijo skupina jugo-slovanskih inženirjev, zaposlenih v domačih slad-kornih tovarnah. Inženirji si bodo predvsem ogledali velike italijanske sladkorne tovarne ob glav-ni progi Padova-Rim-Neapelj.

Belgrad, 14. avgusta. Minister za gradbo dr. Krek je odobril licitacijo za naročilo in na-mestitev plinske naprave v stanovanjski palači podružnice Pošte hralnice v Ljubljani. Delo je prevzelo podjetje Nachtlag in sin iz Ljubljane za 228.504 din.

Belgrad, 14. avgusta. m. Veterinarski oddelek ministrstva za vojsko in mornarico je razpisal natečaj za sprejem državnih vojaških gojencev veterinarske stroke. Potrebna pojansila se dobe neposredno pri vojaških uradih

II. jugoslov. gasilski kongres v Ljubljani

Ljubljana, 14. avgusta. Niso še dobro izveneli veličastni vtisi mednarodnega kongresa Kristusa Kralja, že je slovenska prestolnica zopet prizorišče slavnostnih dogodkov in manifestacij. To pot ima bela Ljubljana čast izkazovati svojo znano gostoljubnost tisočim zastopnikom močnejše jugoslovanske gasilske armade, ki si je naše mesto izbrala za svoj II. jugoslovanski gasilski kongres. V Ljubljano se je spet naselila ona živahna razgibanost, ki daje tako zgovorno obeležje vsem velikim prireditvam našega mesta. Ulice in ceste oživljajo te dni elegantni paradni kroji naših gasilcev, med katere so pomešane slikovite narodne noše bratov in sester z juga. Z vseh ljubljanskih hiš vzhajajo v pozdrav vrlim braniteljem ljudskega premoženja zastave, poslopja pa, ki jih kongres uporablja za svoje prireditve, so slavnostno okraščena z zelenjem. V večernih urah zabljati na ljubljanskem gradu v močnih žarnicah gasilski pozdrav »Na pomoč! Slavnostno okraščeni z zastavami in zelenjem je tudi naš stadion, v katerega okrilju bodo naši gasilci svetu pokazali svojo moč, disciplino in izvežbanost.

Najvišji zastopniki

Posebno počaščenje pomeni za gasilski kongres, da je visoki pokrovitelj jugoslovanskega gasilstva Nj. Vis. kraljevič Tomislav poslal svojega zastopnika v osebi konjeniškega podpolkovnika Borisa V. Gorbatovskega, ki je na vseh prireditvah deležen prisrčnih ovacij. V imenu kraljevske vlade sta se prireditve včeraj in danes udeleževala minister brez listnice in starešina Jugoslovanske gasilske zveze Franc Snoj ter minister za telesno vzgojo naroda Čejović, dočim je minister za vojsko in mornarico pooblaštil pomočnika poveljnika dravske div. oblasti brig. generala Dušana Dodika, da ga zastopa na kongresu. Za glavni kongresni dan v torek pa so napovedali svojo udeležbo še ministri dr. Krek, Maistrovič in dr. Miljusi.

Inozemski predstavniki

Naši gasilci so povabili na svoj kongres zastopnike mnogih državnih gasilskih zvez v Evropi. Žal pa se niso mogli mnogi od njih zaradi položaja v svetu odzvati temu povabilu. Posebno je našim gasilcem hu-

do, da ne morejo med seboj pozdraviti bratskih čeških, poljskih in slovaških gasilcev, s katerimi so združeni v Vseslovansko gasilsko zvezo in s katerimi jih družijo tako prisrčne vezi. Češki, poljski in slovaški gasilci so sicer poslali kongresu tople pismene pozdrave, obenem pa sporočili, da se ga ne morejo udeležiti. Tako so počastili s svojo navzočnostjo kongres, le naslednji inozemski zastopniki: Mednarodni gasilski tehnični komite (CTIF) in njegovega predsednika sirja Thomasa Cooka zastopa v Ljubljani rev. P. B. Luscombe, častni kurat angleške gasilske zveze. Nemško gasilstvo ter Rheinischer Provinzial-Feuerwehr-Verband zastopata deželni požarni direktor Wolf Karel in njegov pomočnik inž. Ernst Bücklers. Italijanska gasilska zveza je poslala kot svoja zastopnika dr. inž. Latina Baccherettija in inž. Carla Mologomba. Madžarske gasilce pa zastopa dr. Roncsik, poveljnik poklicne gasilske čete mesta Debreczina in Bertejan Andreka, namestnik poveljnika poklicne gas. čete v Györu.

Gostje na gasilskem kongresu v Ljubljani. Skupina iz Skopja v prelepih narodnih nošah.

Prvi dan kongresnih prireditev

V naslednjem podajamo našim čitateljem kratek pregled kongresnih prireditev v nedeljo:

Služba božja za pokojne gasilce

V skladu z globokim krščanskim čustvom je bil za začetek kongresa sv. maša v cerkvi sv. Florijana za pokojne gasilce, ki so se je poleg velikega števila slovenskih gasilcev udeležili tudi zastopniki civilnih in vojaških oblasti na čelu z ministrom Snojem ter vse inozemske delegacije. Člani ljubljanske gasilske župe so odkorakali v cerkev izpred Mestnega doma v strumnih četverorih pod vodstvom župnega starešine g. Pristovška Stanka. Službo božjo je opravil gasilski kurat dr. Ignacij Lenček.

Poklonitev umrlim gasilcem pri Sv. Križu

Po maši so se odpeljali gasilski zastopstva in predstavniki oblasti na pokopališče pri Sv. Križu, da počaste spomin zaslužnih Slovencev gasilskih pionirjev in množice drugih slovenskih gasilcev, ki so tam pokopani. Glavna slovesnost je bila pred križem na sredi pokopališča, kjer je bila postrojena častna četa, ki jo je dala gasilska četa KID z Jesenic. Poleg zveznega starešine ministra Snoja in celotnega odbora zveze kakor tudi dravske zajednice so prisostvovali žalnim slovesnostim na pokopališču vse inozemske delegacije, zastopnik bana banški svetnik dr. Logar, zastopnik vojske v zajedničnem odboru polkovnik Živanovič, zastopnik ljubljanske župana dr. Grasselli in drugi. Gasilski oktet KID z Jesenic je zapel žalostinko »Clovek glej«, nakar se je 2. podstarešina zveze Stevo Markovič v toplih besedah spomnil vseh pokojnih gasilskih delavcev, ki počivajo na tem pokopališču. Nato so položili vence v imenu mestne občine poveljnik ljubljanskih gasilcev g. Furlan Janex, nato pa še angleški, nemški, italijanski in madžarski zastopniki. Z enominutnim molkom in petjem Aljezeve »Pri pogrebu« je bila zaključena slovesnost pri križu.

Lepa žalna slovesnost je bila tudi na grobovih pionirjev slovenskega in jugoslovanskega gasilstva Frana Barleta in Josipa Turka. Ob obeh grobovih je stala častna gasilska straža z baklami. Na oboje grobova je položila svoje vence gasilska zveza, zasluže pokojnih gasilskih borcev pa je v lepih besedah alvalil podstarešina dravske zajednice g. Gologranc iz Celja.

Zastopniki prostovoljne gasilske čete Ljubljana-mesto pa so odkli se na grobova svojih tovarišev Žariga in Levca. Tudi ob teh dveh grobovih, kjer počivata žrtvi gasilske službe, je stala častna straža z baklami. Poveljnik čete g. Polde Zupančič je položil na oboje grobova krasna venca.

Največja zanimivost gasilske razstave v I. drž. realni gimnaziji v Vegovi ulici. Model vasi s cerkvijo, v katere zvonik udarjajo meter dolge električne iskre — strele v malem.

Izredna udeležba srbskih in hrvatskih gasilcev

Vse gasilske zajednice po naših banovinah so poslale na ljubljanski kongres izredno močna zastopstva. Najmočnejše je zastopana donavska banovina, iz katere je že v soboto zvečer prispelo s posebnim vlakom okrog 900 gasilcev, večinoma v krojih. Močna delegacija s starešino dr. Pavičičem na čelu zastopa gasilsko zajednico drinske banovine. Iz moravske zajednice je prišel starešina Anastasijević Vlakjo močno zastopstvo, iz vardarske banovine pa je prispela številna delegacija pod vodstvom prvega podstarešine narodnega poslanca inž. Popovića Acima. Gasilsko zajednico zetske banovine zastopa 6 članov osrednjega odbora v krasnih črnogorskih narodnih nošah. Poleg njih je prispelo iz Črne gore še okrog 60 gasilcev v krojih. Močna udeležba gasilcev iz Belgrada, med katerimi vzbujajo posebno pozornost ženska gasilska četa iz Zemuna. Častna je udeležba tudi dakmatinskih in bosanskih gasilcev. Hrvatski gasilci pa so poslali na proslavo 20 letnice gasilske zajednice dravske banovine vse člane zajednične uprave na čelu s starešino Stankom Zagarijem. Poleg njih pa so prispela na kongres močna zastopstva posameznih hrvatskih žup. Tako moremo reči, da je II. jugoslovanski gasilski kongres v resnici združil v bratski slogi prav vse zastopnike srbskih, hrvatskih in slovenskih gasilcev.

Množice slovenskih gasilcev

Pravo množično sliko pa bodo dali kongresu tisoči in tisoči slovenskih gasilcev, od katerih jih je mnogo že prispelo, glavni del pa pripe v Ljubljano v teku današnjega popoldneva, odnosno noči. Prijave posameznih slovenskih žup in čet so presegle vsa pričakovanja, tako da bodo jutri valovale v Ljubljani nepredelne množice slovenskih gasilcev. Ni gasilske čete širom Slovenije, ki ne bi prijavila svojih zastopnikov za kongres. Zlasti pa bo pomnožila udeležbo slovenskih gasilcev četinska vozina na železnici, s katero je kr. vlada pokazala toplo razumevanje in naklonjenost gasilstvu.

Gasilci iz Cetinja v Črni gori kupujejo prve kongresne fotografije.

RUFF čokolada je polna vitaminov

lostjo gasilske delavnosti, kakor tudi z njenim človekoljubnim delom v sedanosti, in da bi imelo naše gibanje od te razstave čim več koristi v bodočnosti. S tem otvarjam razstavo Gasilske zajednice dravske banovine!

Nato so si zbrani odličniki in zastopniki ogledali vzorno organizirano razstavo pod vodstvom g. ministra Snoja.

Razstava, katere opis je objavil že nedeljski »Slovenec«, je včeraj in danes privabila izredno mnogo v Ljubljani se mudječih gasilcev in drugega občinstva.

Slavnostna seja dravske zajednice

V proslavo dvajsetletnice svojega obstoja je imela gasilska zajednica dravske banovine v nedeljo zvečer ob 6 slavnostno sejo v beli dvorani »Unions«. Slavnostne seje so se poleg celotnega odbora zajednice udeležili tudi številni člani uprave Jugoslovanske gasilske zveze na čelu z njenim starešinom ministrom Snojem ter zastopniki ostalih gasilskih zajednic države. Starešina dravske zajednice dr. Kodre je v uvodu pozdravil zastopnika bana banskega svetnika dr. Logarja, zastopnika vojske polkovnika Živanoviča, zastopnika policijske uprave dr. Penka in zastopnika ljubljanske mestne občine poveljnika poklicnih gasilcev g. Furlana. Nadalje je pozdravil starešino zveze ministra Snoja, generalnega gasilskega inšpektorja Pintarja, generalnega tajnika Schella in druge.

Starešina dr. Kodre je nato v daljšem govoru očrtal razvoj slovenskega gasilstva od prvih početkov do danes.

V imenu uprave Gasilske zveze je nato čestital dravski zajednici k njenemu jubileju starešina drinske zajednice dr. Pavičič, ki je poudaril med drugim, da imajo slovenski gasilci največji delež zaslug pri tolikšnem sedanjem razmahu vsega jugoslovanskega gasilstva.

Starešina dr. Kodre je nato prečital brzojavne pozdrave in čestitke slovaške gasilske zveze.

Številni odlikovanci

Starešina zveze minister Snoj je nato s primernim nagovorom razdelil številna odlikovanja, ki jih je podelila zveza poštvovalnim delavcem v svojih vrstah:

Tako je prejel najvišje gasilsko odlikovanje, križec za zasluge dr. Kodre, starešina Gasilske zajednice dravske banovine, II. podstarešina Gasilske zajednice g. Bogdan Pogačnik je bil odlikovan z odlikovanjem, ki mu ga je poslala češka gasilska župa v Vimpergu. Nadalje so bili odlikovani naslednji gasilski delavci in pionirji: A) Z zveznim križcem II. stopnje: Mežek Franc, tajnik Gasilske zajednice drav. ban. Japelj Pavle, predsednik kongresa, odbora in pom. tajnik Gas. zajednice, Rupnik Jože, predsednik tehn. ods. kongresa, odbora in star. g. z. Ljub. ok., inž. Dolenc Franc, gasilski inšpektor in tajnik kon. odb., Ivane Boris, predsednik prop. ods. k. o. in tajnik g. z. Kranj, dr. Šmajd Albin, preds. sprej. ods. k. o. in stareš. g. z. Radovljica, Kessler Alfonz, član tehn. ods. k. o. in podst. g. z. Maribor, Dolinar Josip, preds. lot. ods. k. o. ter stareš. g. z. Ljubljana, Lah Miha, član fin. ods. k. o. in blagajnik G. z. d. b.

B) Z zveznim križcem III. stopnje: Šlecht Srečko, preds. razst. ods. k. o. in član pgč. Ljublj. Bežigrad, Hlastan Slavko, instruktor ter član pgč. Trbovlje, Presetnik Ivan, instruktor, član pgč. Stožice, Erjavce Leopold, poveljnik pgč. Nadgorica, Hvale Jože, uradnik Zadr. gosp. banke v Ljubljani, Kermavner Ivo, uradnik tehn. odd. kr. ban. upr. dr. ban. Ljubljana, Snoj Ivan, uradnik mestne plinarne, Dolinar Franc, uradnik mestn. voj. urada v Ljubljani, Langus Jože, nadzornik mest. troš. urada Ljubljana, Kos Anton, uradnik Zadr. gosp. banke Ljubljana, Čeč Vilko, faktor Jugoslovanske tiskarne v Ljubljani, Vidie Ciril, ravnatelj Hranil. kmečkih občin v Ljubljani, Rasperger Anton, višji svetnik Direke. drž. žel. v Ljubljani.

Z zajedničnim zlatim križcem: Ivane Boris, Kranj, Kessler Alfonz, Maribor.

Z zajedničnim srebrnim križcem: Šlecht Srečko, preds. razst. ods. k. o. Bežigr., Plestenjak Karol, knjigovodja Gas. zaj., Zupančič Alojz, Kresnice.

V imenu odlikovanih so se zahvalili starešini dr. Kodre, Japelju Pavlu in Alfonzu Kessleru, s čemer je bila slavnostna seja zaključena.

Ne kupujte mačka v vreči!

Ne pijte kisle vode, ne da bi pazili, katero pijete!

Vaše zdravje je toliko vredno, da zahtevate

Radensko
tisto z rdečimi srci,

našo najboljšo mineralno vodo,

izrečno v originalnih steklenicah!

* Die Seele des Ostens, Riga, 1938. Mesijanski nazor o Rusiji, katerega je treba presoati kritično, je pisatelj povzel po slavjanofilstvu, ki ga Schubart brezpogojno sprejema.

Lepi uspehi gasilskih tekem na Stadionu

Izredno lepa in privlačna točka prvega dne gasilskega kongresa so bile gasilske tekme, ki so bile v nedeljo ves dan na Stadionu. To so bile prve gasilske tekme, ki so imele na sporedu samo disciplino, kakršne so v skladu z gasilsko službo. Ze na teh prvih tekmah se je opazilo, kako velikega pomena so takšna tekmovanja za tehnično in strokovno usposobljenost našega gasilstva. Namen teh tekmovalcev, ki se bodo poslej vpeljali po vseh četah in župah v Sloveniji, je dvigniti vso našo gasilsko armado na takšno višino, da bo v vseh oziirih dorasla svojim nalogam.

Discipline tekmovalcev so bile izredno skrbno sestavljene. Tekme so bile razdeljene v dva dela, v tekme posameznikov in tekme rojev. Roj je najmanjša gasilska enotica in šteje deset roj s svojim vodjem.

Za tekme posameznikov, ki so bile dopoldne, se je prijavilo vsega 57 tekmovalcev iz raznih krajev Slovenije, ki so tudi vsi nastopili. Tekmovali so v treh točkah, in sicer: tek na 400 metrov z zaprekami, plezanje po lestvi in reševanje ponesrečenca in samoreševanje. Tekmovalci so morali teči v delovni obleki s čelado, vrvmi, karabinarjem in s plinsko masko. V razdalji 50 metrov od starta so morali preskočiti dva metra široko zapreko, v razdalji 150 metrov pa 1 meter visoko ograjo. Na daljavi 250 metrov pa je bil postavljen 2 metra visok plot, katerega so morali tekmovalci preplezati. Ko so preplezali plot, so si morali natakniti maske, kajti 300 metrov od starta je bil z rdečimi zastavicami označen prostor, zadimljen s strupenimi plini. Nekoliko naprej je bila postavljena 8 metrov dolga, 30 cm visoka in 15 cm široka greda, ki so jo morali tekmovalci prehoditi, ne da bi se dotaknili zemlje. 50 metrov pred ciljem pa je bil postavljen nekaj metrov dolg sod brez dna, skozi katerega so se morali tekmovalci splaziti. Kakor je razvideti iz naštetega, je bil tek na 400 metrov precej naporen, vendar so tekmovalci dosegli odlične uspehe. V tej točki je zmagal Krmelj Franc iz Škofje Loke, ki je pretekel vso progo z vsemi zaprekami v času 91,9 sekund. Če pomislimo, da naši najboljši športni tekači porabijo za tek čez zapreke na 400 metrov blizu 60 sekund, pa tečejo v športnih oblekah in se njihove zapreke še od daleč ne morejo primerjati z gasilskimi, potem moramo priznati čas zmagovalca kot izredno dober uspeh.

Pri naslednji točki (plezanje po lestvi in reševanje ponesrečenca) so morali tekmovalci prav tako v delovni obleki z vsemi rekviziti splezati pravilno po precej visoki lestvi, pograbititi »ponesrečenca«, ki ga je predstavljala 50 kilogramov težka lutka, ter ga varno po lestvi prinesli na zemljo. Tudi pri tej točki so naši gasilci pokazali izredno izvežbanost in okretnost.

Pri tretji točki so morali tekmovalci po ključasti lestvi splezati na tram ter ga zajahati. Nato so odšli vrv, napravili okrog trama močno zanko ter spustili na tla. Vrv so nato ovili trikrat okrog karabinarja ter se nato s pomočjo te zavore spuščali na tla.

V vseh teh treh točkah se je bila med tekmovalci ostra in napeta borba za boljša mesta v končnem placementu. Točke, dosežene pri posameznih disciplinah, so se seštele in tako se je

Minister Snoj zasleduje tekme gasilcev na Stadionu.

določil vrstni red tekmovalcev. Dosegljivih je bilo 171 točk. Rezultati so bili naslednji:

1. Okorn Viljem, Trbovlje-trg (Laško) 160,80.
2. Krmelj Franc, Škofja Loka (Škofja Loka) 145,20.
3. Pučko Vinko, Vir (Kamnik) 142,26.
4. Guzelj Janez, Škofja Loka (Škofja Loka) 135,32.
5. Fekonja Maks, Radomerje (Ljutomer) 134,68.
6. Škoflek Mirko, Trbovlje-trg (Laško) 128,34.
7. Fišer Drago, Maribor-mesto (Maribor-mesto) 127,75.
8. Rode Vinko, Vir (Kamnik) 126,36.
9. Oplojnik Ernest, Trbovlje-trg (Laško) 122,75.
10. Poklukar Jože, Gorje (Radovljica) 118,88.
11. Černe Janez, Moste (Ljubljana-mesto) 116,50.
12. Bozovičar Rado, Škofja Loka (Škofja Loka) 113,76.

Prav zanimive in napete so bile popoldanske tekme rojev, katerih se je borilo 18. Točke tekmovalcev so bile naslednje: alarm, trodelni napad, pospravljanje orodja, redovne vaje in metanje cevni kolobarjev.

Alarm je bil izveden takole: tekmovalci so slekli v »porodišču« čelado, pas in jopič ter odšli na določeno mesto, kakšnih 40 m stran od orodišča. Na znak vzbune s sireno so stekli v orodišče in se čim hitreje oblekli ter se nato postavili v osnovnem redu. Na povelje rojnika so pripravili orodje za odhod. Čim hitreje se je to iz-

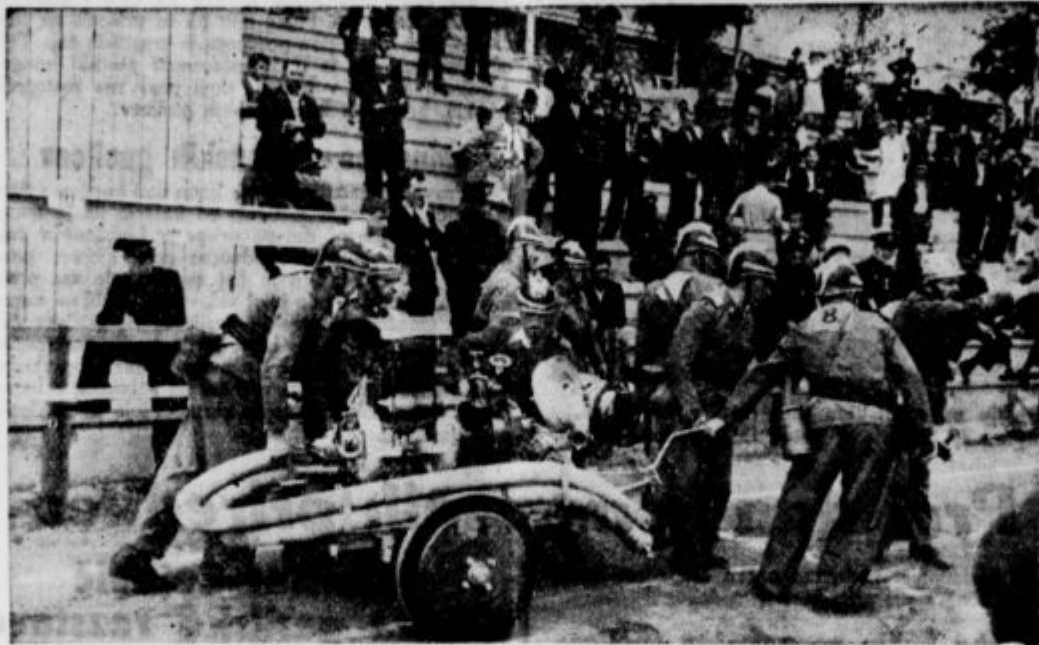
vršilo, tem več točk so sodniki zapisali tekmujočemu roju.

Naslednja točka, to je trodelni napad na požarišče, je imela največjo praktično veljavo in je bila tudi najbolj zanimiva. Na tekmovalnem prostoru je bilo označeno požarišče in pa voda. Roj pod vodstvom svojega rojnika je moral zapeljati orodje k požaru, napeljati cevi in sploh opraviti vsa dela, ki jih gasilska taktika predpisuje za gašenje požarov. Tu se je pokazala velika usposobljenost naših gasilcev. S silovito brzino, pri tem pa z obudovanjem vredno okretnostjo, pa tudi prisebnostjo, brez nervoznosti so opravljali vsa potrebna dela, dokler ni komisija dala znaka za konec.

Pri naslednji točki je moral roj pravilno pospraviti vse orodje, ki ga je uporabljal na požarišču ter ga pripeljati nazaj v orodišče.

Pri redovnih vajah je vsak roj v strumnem koraku in s precizno izvedbo izvajal razna prestraženja na mestu in v gibanju.

Zadnja točka je bila metanje cevni kolobarjev. Po 8 gasilcev je hkratu steklo z mesta v isto smer. Ko je vsak prispel na določeno mesto, je zakotalil po tleh kolobar 15 m cevi ter nato cev

Prizor z gasilskih tekem na Stadionu v nedeljo popoldne.

Slavnostno zborovanje v Unionu

Ljubljana, 14. avg. Središče današnjih kongresnih prireditev je bilo veliko zborovanje jugoslovanskih gasilskih zastopstev v veliki dvorani Uniona. Ze pred 9, ko je bilo zborovanje napovedano, so unioneško dvorano napolnili kongresni gostje in slovenski gasilci. Dvorana je bila okušno okrašana s kraljevo sliko, zastavami in zelenjem. Na balkonu je zavzela mesto godba dravske divizijske oblasti.

Pred Unionom je bila postrojena častna četa gasilcev z železničarsko godbo, ki je izkazovala časti prihajajočim visokim gostom. Ko je nekoliko po 9 prispel v dvorano zastopnik kraljeviča Tomislava, konjeniški podpolkovnik Boris Gerbatovski, je bila dvorana že nabito polna do zadnjega kotička. Pri vslopu visokega zastopnika je godba zaigrala pozdravno koračnico, vsi navzoči pa so se dvignili s sedežev in živahno pozdravili visokega gosta.

Med odličniki, ki so se udeležili slavnostnega dela zborovanja, naj omenimo ministra za telesno vzgojo Cejoviča, zastopnika ministra vojske generala Dodiča, senatorja dr. Kulovca, ljubljanskega župana dr. Adlešiča, polkovnika Zivanoviča, načelnika v ministrstvu za telesno vzgojo inž. Aračiča in šefa oddelka Ulaga ter več narodnih poslancev. Navzoče so bile tudi vse inozemske delegacije.

Zborovanje je začel starešina Jugoslovanske gasilske zveze minister Snoj, ki je najprej med navdušenimi ovacijami izrazil vdanostno pozdravo Nj. Vel. kralju Petru II., Nj. Vis. kraljeviču Tomislavu, Nj. Vis. knezu namestniku Pavlu in vsemu kraljevskemu domu. Vojaška godba je zaigrala državno himno, ki so jo zborovalci poslušali stoje. Minister Snoj je nato toplo pozdravil vse odlične goste ter prečital pozdravno brzojavko predsednika senata dr. Antona Korošca. Pri tem so zborovalci priredili slovenskemu voditelju prisrčne ovacije. Vihar navdušenja se je dvignil v dvorani, ko je minister prečital pozdrave češke gasilske čete, ki iskreno obžaluje, da se ne more udeležiti kongresa. Pozdrave so poslate tudi poljska, slovaška in francoska gasilska zveza.

Govor ministra Snoja

Minister Snoj je nato izjavil:

Naš gasilski kongres je narekovala potreba, in ga terja razvoj organizacije. Kongresi se ne prireajo vsak dan, ampak v gotovih razdobjih, ko je treba dati nove pobude, nove sile in zagona za delo in napredek organizacije. Pred nami se odpira polno problemov, mimo katerih ne moremo in katerih se moramo lotiti in jih rešiti, čimprej tem boljše.

Prvo je, da poudarimo duhovno stran, duhovno silo gasilstva, gasilske misli in ideje, ki temelji na veliki zapovedi ljubezni. Le iz naše notranjosti, naše duševne sile in moči se rode one odlike, ki krase oziroma morajo krastiti vsakega pravega gasilca. Te odlike so pripravljenost na žrtve, samopremagovanje, odpoved, pa tudi pogum, samozavest in odločnost.

V to smer naj gre v prvi vrsti naše delo in naše prizadevanje. Storili bomo s tem veliko delo organizaciji, narodu in državi pa neizmerno koristili. Zavedajmo se, da šteje naša gasilska organizacija nad 80 tisoč članov, da štejejo naše vrste tisoče in tisoče naraščajo, za katerega vzgojo smo odgovorni napram starišem in napram državi.

Treba pa nam je tudi tehnične izpopolnitve in napredka. Tudi v tem pogledu naj kongres, gasilska razstava, tekme in jutrišnji gasilski nastop na Stadionu da novih pobud in novih smeric. Včeraj dopoldne sem bil na Stadionu pri tekmah posameznikov in popoldne pri tekmah rojev. Treba je bilo samo videti, s kakim navdušenjem in s kakim ognjem so ti mladi fantje tekmovali in koliko znanja in spretnosti so pokazali. Letos smo prvič vpeljali gasilske tekme. Po soglasni sodbi vseh, ki so tekme videli, po sodbi

epojil s cevjo svojega prednika. V izredno kratkem času je bilo tako položenih 120 m cevi. Tudi pri tej točki so pokazali naši gasilci občudovanja vredno izurjenost.

V celotnem tekmovalstvu je bilo dosegljivih 1000 točk. Veak roj je moral absolvirati vse discipline, nakar so sešeli točke. Rezultati so bili naslednji:

1. Ormož (Ž. Ptuj) 872.
2. Maribor-mesto (Ž. Maribor-mesto) 827,5.
3. Stara Vrhnika (Ž. Ljubljana-okolica) 805,5.
4. Pobrežje (Ž. Maribor-desni breg) 792.
5. Gaberje (Ž. Celje) 765.
6. Vir (Ž. Kamnik) 755,5.
7. Stražišče (Ž. Kranj) 721.
8. Gorje (Ž. Radovljica) 709,5.
9. Ptuj (Ž. Ptuj) 696.
10. Trbovlje-trg (Ž. Laško) 694,5.
11. Gornja Radgona (Ž. Ljutomer) 694.
12. Smolenja vas (Ž. Novo mesto) 672.
13. Celje (Ž. Celje) 664.
14. Trbovlje-rudnik (Ž. Laško) 632.
15. Laško (Ž. Laško) 625.
16. Šmartno (Ž. Litija) 607,5.
17. Ribnica (Ž. Kočevje) 595,5.
18. Radovljica (Ž. Radovljica) 484 točk.

Celotno tekmovalstvo je poteklo v najlepšem redu in v vzorni disciplini tako tekmovalcev kakor tudi sodniških komisij. Tekme je ves dan z zanimanjem opazovala precejšnja množica gledalcev.

Tako lovi muhe

AEROXON
z zaponcem

**Mnogo se ponareja!!
Zato zahtevajte izrecno
„Aeroxon“**

govem govoru je godba zaigrala nemško državno himno in pesem Horsta Wessela.

V imenu italijanske delegacije je govoril dr. inž. Latino Barceheretti, ki je prinesel pozdrave italijanske gasilske zveze. Gasilski kongres naj bo preizkušnja naše sposobnosti, poguma, medsebojne ljubezni in ljubezni do bližnjega. Godba je zaigrala italijansko državno himno in »Giovinezze«.

V imenu madžarskega zastopstva je spregovoril dr. Ronesik, poveljnik poklicne gasilske čete iz Debreczina. Kongres naj poglobi zveze in stike med gasilci raznih narodov. Gasilci so vojaki miru, ki imajo skupnega sovražnika: ogenj. Izrekel je pozdrave v imenu 200.000 organiziranih madžarskih gasilcev. Po njegovih besedah je godba zaigrala madžarsko državno himno.

S tem je bil uradni del zborovanja zaključen.

Strokovni del zborovanja

Po petminutnem odmoru se je pričel strokovni del kongresa, na katerega sporedu so bili štirje izbrani referati o sodobnih gasilskih vprašanjih. Vsi referati so bili skrbno in strokovnjsko izdelani ter so jedrnatno obdelali zastavljene teme. Zborovalci so jim pozorno sledili, referente pa na koncu izvajanj nagradili z zasluženim odobravanjem.

Prvi je govoril starešina dravske gasilske zajednice in starešina Vseslovanske gasilske zveze dr. Anton Kodre o narodnem delu gasilstva. Za njim je gasilski inšpektor inž. Dolenc v referatu »Moderno gasilstvo« v poljudnih besedah prikazal razvoj sodobnih gasilskih tehničnih pripomočkov. Zanimiv referat o vlogi gasilstva pri pasivni obrambi je imel prof. Modic, znani samarijanski pionir dr. Franta Mis pa je imel lepo in poučno predavanje o samarijanstvu.

S tem je bil tudi strokovni del zborovanja izčrpan in, nekoliko pred 13 uro se je minister Snoj zahvalil zborovalcem za pozornost, s katero so poslušali referate in zaključil bogato zborovanje.

Današnji spored

Veličasten potek gasileškega kongresa doseže danes svoj višek in za sklep najsi najnežje manifestacije gasileške misli.

Ob 8.30 krene sprevod in mimohod po Aleksandrovi, Tyrševi, Masarykovi in Miklošičevi cesti mimo slavnostne tribune najvišjih predstavnikov države, vojske in gasilstva na Kralja Petra trgu in nadalje po Wolfovi ulici na Kongresni trg, kjer bo sv. masa s cerkvenim govorom, ki jo daruje prevz. g. škof dr. Gregorij Rožman. Gasilci in narodne noske zavzamejo vse Kongresni trg, drugo občinstvo pa v Zvezdi prisostvuje ev. masi. — V sprevodu bo posebno pestra skupina črnogorskih narodnih noš. Privlačna bo tudi skupina starih brizgal, voz in nekdanjega gasileškega orodja, kar bo predstavljalo zgodovino, ob primerjavi z modernim gasilskim orodjem pa učinkovito podoba razvoja gasilstva pri nas in vobče. Občinstvo na pločnikih in udeleženci sprevoda naj ohranijo red in se pokorijo rediteljem in varnostnim organom, da bo Ljubljana lepo in dostojno povzdignila veličastno manifestacijo gasilstva in sijaj kongresnih dni, da bodo ostali ti lepi dnevi v dobrem neizbrisnem spominu v srcih vseh udeležencev kongresa.

Slavnostno zborovanje bo takoj po masi istotam. Zborovanje bo poudarilo skupne misli kongresnega dela in izrazilo privrženost in stremeljenje večega našega naroda in vse Jugoslavije, da se po tem tako lepo uspelem kongresu gasilska misel še bolj razvije, napreduje in raste Bogu v čast in bližnjemu v pomoč.

Nastop gasilcev na Stadionu popoldne ob 3 bo z rajalnim pohodom, prostimi in redovnimi vajami zlasti z gasilskimi vajami privabil na tošče in tisoče ljudi, da si po sijajno uspeših tekmah posameznikov in rojev ogledajo znamenito delo vsega našega vrlega gasilstva. Ob navzočnosti visokih gostov in vrhovnega vodstva večnosti našega gasilstva, se bodo razdelila darila in diplome tekmovalcem.

Kolajne. Kongresni odbor je po želji članstva izdelal spominske kongresne kolajne. Kolajna ima na sprednji strani gasilski grb in napis, na zadnji strani pa silhueto Ljubljane. Ta kolajna bo prav lep spomin vsem gasilcem in samarijankam na veličastne dni gasileškega kongresa. Kolajno je izdelala domača tvrdka J. Stirn v Dravljah. Kolajne se bodo poslate vsem četam, ki jih bodo naročile. Hkati z naročilom naj pošljejo tudi denar in sicer din 20 za vsako kolajno. Vsi aktivnoodelujoči pri tekmah in pri nastopu prejmejo k kolajnam še poseben znak na trak brezplačno. Ta znak predstavlja dva latica prekrizana ročnika z drž. grbom.

Opazljamo vse prodajalce srečk gasilske loterije, da vrncjo danes do 7 zvečer vse neprodane erčke loterijskemu odseku kongresne pisarne Gasilske zajednice, Tyrševa cesta 29-III, ker se bodo vse do tega roka nevrnjene srečke smatrale za prodane.

Fotografiranje pri gasilskih kongresnih prireditvah je dovoljeno le tistim, ki imajo posebne znake za fotografe. Znaki se dobijo v pisarni Gasilske zajednice v Ljubljani Tyrševa cesta 29-III. Poklicni fotografi morajo imeti za prodajanje fotografij posebno dovoljenje.

**Prispevajte za osrednji prosvetni
»Slovenski dom« v Ljubljani!**

LJUBLJANA

Poskusni nastop gasilcev na Stadionu

Ljubljana, 14. avgusta.

Vse današnje popoldne so bile na Stadionu skušnje za veliki gasilski nastop, ki bo na Stadionu na praznik popoldne ob 3. Ze udeleženci gasilskega kongresa sami so lepo napolnili velikanse stadionske brežine, mnogo Ljubljančanov pa je prignala tudi radovednost na lepo okrašen Stadion. Okrog 3 je nastopilo nad 1000 članov z učinkovitimi prostimi vajami. Pri nastopu se je poznalo, da so člani že sami izurjeni in disciplinirani gasilci, vajeni nastopov in dela že iz svojih čet. Za pravi nastop na praznik popoldne je k članskim vajam prijavljenih nad 3000 članov, tako da bo ta točka popoldanskega nastopa prav gotovo ena najbolj učinkovitih. Lepo so se zatem odrezali naraščalniki, katerih je nastopilo okrog 600. Za jutrišnji nastop pa jih je prijavljenih 1200. Sledile so orodne vaje raznih banovinskih zajednic, ki so bile nadvse učinkovite in poučne. Ze pri skušnjah so žele lepo priznanje razne skupine, ki so istočasno nastopile z različnimi vajami. Tako so pokazale samaritanke s Primskovega in Jesenic lepe vaje z zastavicami. Štiri skupine iz kočevske župe so pokazale vaje s cepini in sekirami. Močna četa celjske župe pa je izvajala težko vajo s plinskimi maskami na obrazih. Sledil je močan rajalni pohod vseh članov, pri katerem so se ob zaključku vsi nastopajoči razdelili po vsej stadionski areni v kvadratnih skupinah, tako da je vsa širna ravan izgledala kakor šahovsko polje. Posebno priznanje pa je doživela župa Ljubljana-mesto, ki je nastopila s celo kolono avtomobilov vseh gasilskih čet mestne župe. V sredo stadionske arene je najprej zapeljala velikansko Magyrus lesto, okrog nje pa se je postavilo deset avtomobilov v krogu. Med njimi je bilo devet motorik. Za zaključek je 18 vodnih curkov, namerjenih na vrh iztegnjene Magyrus leste, nudilo vsem gledalcem nadvse veličasten prizor.

Dr. France Debevec

zopet ordinira

I Ljubljansko mesto gasilec. V ponedeljek popoldne je priredil ljubljanski župan dr. Jure Adlešič najvišjim predstavnikom gasilstva in udeležencem kongresa iz tujine slavnostno kosilo v hotelu »Union«. Kosila so se udeležili minister g. Snoj, župan dr. Adlešič, zastopnik ministra Čojčiča načelnik Vuk Aradič, zastopnik bana dr. Logar, zastopnik vojnega ministra general Dodig, za vojsko polkovnik Zivanović in šef odseka ministrstva za telesno vzgojo prof. Ulaga. Od gasilskih predstavnikov so bili navzočni predsednik Vseslovenske gasilske zveze in starešina dravske gasilske zajednice dr. Kodre, prvi podstarosta zveze Pogacnik, vsa zvezna uprava ter trije hrvaški zastopniki in starešine vseh jugoslovanskih banovinskih zajednic. Navzoči so bili tudi zastopnik Mednarodne gasilske zveze rev. Luscombe, dva italijanska, dva nemška in dva nemška delegata. Med kosilom je nagovoril goste ljubljanski župan dr. Adlešič in jim izrekel prijazno dobrodošlico v imenu vsega ljubljanskega prebivalstva. Želel jim je, naj bi jugoslovansko gasilstvo, ki je zrastle iz ljubezni do bližnjega in domovine, tudi v bodoče šlo po začetni poti in hkrati s svojim viteštvom, nesebično požrtvovalnostjo čim več doprineslo k moči naše države, zvesto udano našemu kralju Petru II. Za lepe želje se je zahvalil minister g. Snoj in podčrtal gostoljubnost mesta Ljubljane, ki vsa sodeluje z veliko manifestacijo jugoslovanskega gasilstva, ter napil pokrovitelju kongresa Nj. Vis. kraljeviču Tomislavu. Govoril je še drugi podpredsednik Jugoslovanske gasilske zveze g. Marković, za tem pa se je zahvalil v imenu inozemskih udeležencev angleški delegat rev. Luscombe, ki je govoril najprej angleško, nato pa v esperantu in s priznanjem podčrtal dovršeno organizacijo kongresa, ljubeznivost prebivalstva in lepoto našega mesta.

I Člani križanske moške kongregacije se udeležijo danes popoldne ob šestih slovesnega družbenega shoda v križankah. Po govoru darovanje za apostolstvo sv. Cirila in Metoda, nato pete litanije Matere božje in blagoslov.

I Umetnostnozgodovinsko društvo priredi izlet v četrtek ob 2 popoldne v Nadgorica Beričevo, Dol, Sv. Heleno in Sv. Agato. Priglasiti se

je v trgovini Podkrajšek na Jurčičevem trgu do četrtega ob 11. Avtobus 20 din.

I Rešitev stanovanjskega vprašanja. Uradnik Peter Kozinc se mora večkrat seliti, ker ima preštevilo družino. Misli si: Najbolje je, da si zgradi hišo. Ko zve, da je Rdeči križ v Ljubljani začel tomboleko akcijo z glavnim dobitkom parcela 644 kv. metrov v Šiški, vesel poskoči in pravi: »Pet dinarjev pa bom na vsak način žrtvoval, mogoče pa le čaka sreča moja familija, potem pa me znajo vsi gospodari, ki ne marajo otrok — radi imeti.«

Zobozdravnik dr. Puher

Gregorčičeva 32 · Telefon 20-70
zopet redno ordinira

I Maturantje I. drž. (sedaj klasične) gimnazije v Ljubljani v letu 1904 se bomo pomenili v sredo zvečer ob osmih na vrtu hotela Union (v slabem vremenu v Rožicah), kako bomo praznovali 35 letnico. Vabimo tudi vse tovariše — sošolce, ki so iz kateregakoli vzroka študije prekinili ali drugje nadaljevali.

MARIBOR

VIII. Mariborski teden je dobro uspel

Skoraj 100.000 obiskovalcev — Velik obisk iz inozemstva

Maribor, 14. avgusta.

Osmi Mariborski teden je snoči zaprl svoja vrata. Njegovi prostori so sicer še danes odprti, veliko ljudi jih obiskuje brez vstopnine, toda vsepovsod vidijo samo pospravljanje. Na razstavah je na stotine rok pri delu, da pospravijo vse te neštete predmete, na zabavnem prostoru se podirajo šotari in lesene barake, in šele sedaj, pri podiranju in odvažanju se vidi, koliko ogromnega materiala je bilo na teh prostorih nakopičenega. Po mestu se snemajo zastave, ulice dobivajo svoj prejšnji izgled in čez nekaj dni ne bo več o Mariborskem tednu nobenega sledu. Ostal pa bo izreden vtis, ki so ga napravile letošnje prireditve, tako na domačine kakor na tuje obiskovalce.

Uspeh letošnjega Mariborskega tedna je res nenavaden. Osemletna vztrajna in smotrna propaganda, ki jo vrši Mariborski teden za Maribor, je začela roditi bogate sadove. Ves čas tedna je bil Maribor poln tujcev. Videli so se avtomobili iz vseh banovin ter iz mnogih inozemskih držav. Vsi hoteli in vsa prenočišča v mestu so bila zelo dobro zasedena, zadnje dni pa ni bilo mogoče dobiti v Mariboru sobe in postelje na razpolago. Velik je bil dotok iz bližnje Nemčije. Včeraj, na zadnji dan, so organizirali iz Gradaca poseben vlak, s katerim se je pripeljalo okrog 400 obiskovalcev. Včeraj je obiskalo MT gotovo nad 1000 inozemcev. Zvesti obiskovalci Mariborskega tedna so bili tudi gostje zdravilišča Rogaske Slatine in Dobrna. Iz Rogaske Slatine je prihajal vsak dan nabito poln avtobus v Maribor. Obisk letošnjega Mariborskega tedna je bil izreden — število obiskovalcev se je prvič zelo približalo številki 100.000, kar je vsekakor nenavaden uspeh.

Sprito tolikoga obiska tujcev je bila materialna stran letošnjega MT zadovoljiva. Vse gospodarstvo maribor. mesta je od tega imelo uspeh. Pa tudi moralni uspeh je lep. Razstave, ki so jih obiskovalci videli, so dostojno reprezentirale Maribor z vsem njegovim zaledjem. Sicer se je iz vrst Mariborčanov slišala večših rahla kritika, da je letos manj raznih razstav, kakor prejšnja leta, vendar ta kritika ni upravičena. Res, da ni bilo tiste prenatrpanosti, kakor prejšnja leta, kar pa je bilo razstavam samo v korist. Preglednost je bila dosti večja in tudi s tem, kar je bilo prikazano, se je Maribor lepo predstavil. Največji uspeh je pač dosegla tekstilna razstava. Sam aranžman razstave je žel nedeljen priznanje strokovnjakov, kvaliteta vseh najrazličnejših vrst razstavljenega blaga pa je dostojno prikazala ogromen razvoj tekstilne industrije v Mariboru v zadnjih 20 letih. Brez pretiravanja lahko trdimo, da je bila letošnja tekstilna razstava na Mariborskem tednu po obsegu in po kakovosti največja, kar jih je bilo doslej prirejenih v Jugoslaviji. Za organizacijo te res velikopotezne razstave si je pridobil največ zaslug ravnatelj in solastnik tovarne svile Thoma et Co. Oton Berger.

I Še enkrat: mladina k plavanju! Zadnji letošnji mladinski tečaj o počitnicah prične v sredo, dne 16. avgusta in bo trajal do konca lepega vremena. Šola je na javni produkciji pokazala vso vrednost teh tečajev za mladino in vabimo tudi tokrat starše, da izkoristijo zadnje lepe dneve pred pričetkom šole, da nudijo mladini okrepčila za šolsko leto. Prijavi se z dovoljenjem staršev v kopališču Ilirije. Vpisnina je 10 din, vstopnina po 1 din, siromašni pa so obojega lahko oproščeni. Prijavite se takoj, ker je število udeležencev omejeno.

Zobozdravnik-specialist

Dr. Jože Rant

16. avgusta zopet redno ordinira. — Nebotičnik. Telefon 39-93.

I Ambulatorij in posvetovalnica za matere v zavodu za zdravstveno zaščito mater in otrok (Dečji dom kralj. Marije) v Ljubljani, Lipičeva ul. ne posluje od 16. do vključno 29. avgusta t. l. zaradi snazženja in razkuževanja poslovnih prostorov.

I Posestniki konj se opozarjajo, da morajo najkasneje do petka 18. t. m. prijaviti v mestnem vojaškem uradu na Ambroževem trgu št. 7-I, soba 3, vse svoje konje, ki jih vojska komisija se ni pregledala in ocenila. Kdor bo prijavo opustil, bo najstrožje kaznovan.

Glavna kolektura Drž. razr. loterije

VRELEC SREČE

Alojzij Planinšek

Ljubljana, Beethovnova ulica 14,

javi, da so bili glasom telefoničnega sporočila izžrebani dne 14. avgusta sledeči dobitki:

100.000 din št. 41804, 80.000 din št. 55285, 60.000 din št. 33761, 50.000 din št. 70143, 46221, 95300, 30.000 din št. 19621, 33549, 40.000 din št. 5527, 24.000 din št. 47921, 52032, 70078, 48848, 16.000 din št. 19887, 31615, 83762, 12.000 din št. 9650, 96005.

10.000 din št. 18249, 24143, 61977, 30994, 43242, 44182, 48279, 55502, 80740, 85271, 87340, 87720, 90463, 96590.

8.000 din št. 5839, 11007, 17107, 8342, 21065, 25489, 26498, 26779, 20326, 31220, 46921, 52336, 59805, 59564, 62034, 63033, 81425, 86539, 96558, 97105.

6.000 din št. 13194, 16309, 17358, 18383, 22149, 29214, 31833, 35724, 47394, 54801, 59729, 61463, 69586, 73860, 83100, 80214, 91907, 96609.

5.000 din št. 321, 5135, 7357, 8602, 21380, 31699, 34897, 41002, 41384, 46245, 50153, 57503, 45418, 61483, 67747, 77486, 83775, 92259, 95813.

4.000 din št. 380, 1463, 2461, 5236, 10690, 12064, 14621, 16724, 17500, 18231, 22387, 25511, 25676, 31008, 31493, 39609, 39695, 40535, 41058, 42949, 43915, 45877, 56854, 58267, 63033, 66413, 66722, 68065, 69550, 70809, 71564, 72184, 72664, 74324, 81583, 83867, 84970, 85223, 97407, 97444, 98237.

Nadalje je bilo izžebanih še veliko število dobitkov po 1000 din.

Prihodnje žrebanje bo v sredo 16. avgusta. Vsi oni, ki so zadel v moji kolekturi, lahko dobitke takoj dvignejo.

Kdor si še ni nabavil srečk državne razredne loterije, naj pohiti ponje k »VRELCU SREČE«.

Ogl. rež. S. br. 30474/35.

m V državnem jadralnem prvenstvu v Mariboru so bile v nedeljo na sporedu tekme v akrobacijah s pristankom na določen točki. Najbolj se je pri teh disciplinah uveljavil ljubljane Majdel, ki je zasedel prvo mesto s krasno izvajanimi akrobacijami: z vso preciznostjo je delal s svojim jadralnim letalom »looping«, vri, tono, hrbino letenje itd., kakor se vidi to le pri izvežbanih letalcih-lovcih, potem pa se je v ostrih vijugah spustil na letališče ter pristal le 1,75 m proč od zastavice, ki je označevala mesto za pristane. Drugo mesto je zasedel Djordjevič, ki je prav tako izvajal lepe akrobacije, pristal pa je 3 metre od določene točke. Letošnji prvak Pojske v tej disciplini Belgrajčan Aca Stanojevič je zasedel šele tretje mesto, ker je pristal 10 metrov vstran od točke. Celtri je bil Belgrajčan Garičević. Mariborčani v tej disciplini niso tekmovali, ker njihova letala niso sposobna za akrobacije. Tekme so se vršile v okviru letalskega meetinga, kateremu je prisostvovala izredno velika množica ljudi. Med jadralci pa je letel z motornim športnim akrobatskim letalom kapetan Maseič iz Pančeva ter zadivil s svojimi drznimi in vrstolomnimi akrobacijami vse gledalce. Vmes se je vršila tudi vožnja publike z motornim letali ter je prestalo svoj zračni krst okrog 100 oseb.

m Mariborski »Museum« sub divoc. Tudi Maribor dobi muzej na prostem (tako zvani »museum sub divoc«), in sicer na severni strani gradu na vrtu ob Jugoslovanskem trgu in grajsko bastijo. Ta vrt so sedaj obdali z lepo ograjo iz bresteriškega kamna. Na zeleni trati tega vrta bodo razstavljeni razni muzejski predmeti, ki spadajo na prosto: rimski cestni tlak, kužno znamenje iz naših krajev, stari mejniki, kamenita miza iz slovenske vasi itd. Nedvomno bo ta muzejski oddelek lepa atrakcija, obenem pa tudi lep okras za zunanost gradu.

m Mariborčani gredo prihodnjo nedeljo v obmejni št. III, kjer imajo slovenski fantje in dekleta svoj letovadni nastop. Pokazali nam bodo sadove svojega dela, mi pa jim damo z obilno udeležbo novega poguma in navdušenja. Po nastopu je prosta zabava ob zvokih tujске mestne godbe. Naj nihče ne opusti te lepe priložnosti za obisk severne meje.

m Zdravniško dežurno službo za nujno pomoč članom OUZD in njihovim evocem vrši danes na praznik dr. Pogruje Stanko, Tyrševa ulica 14-I.

m Izobraževalno društvo v Koških priredi v nedeljo 27. avgusta izlet z avtobusom k Sv. Trojici. Vožnja tja in nazaj 20 din. Zglasiti se je treba do nedelje, 20. t. m. pri vratarju frančiškanskega samostana ali pri enem izmed odbornikov. Odhod ob 6 jutraj izpred frančiškanske cerkve, vrnitev ob 7. zvečer. Vabljeni tudi nečlani. — Odbor.

m Karambol dveh avtomobilov se je pripetil na cesti med Selnico in Sv. Ožboltom. Trčila sta drug v drugega dva Mariborčana, zastopnik Singarjevih strojev s svojim poltovornim vozom Opel ter vodja ekspoziture zavarovalnice Slavije v Mariboru Gajšek, ki se je peljal na novi Steyer limuzini. Pri trčenju se je Gajškov voz popolnoma razbil ter so ga morali naložiti na tovarni avtomobil.

m Iz šole resnica. V trgovino Maksa Ermana pri Sv. Trojici v Slov. gorah je prišel 23letni Ignac Mlinarič iz Zg. Portiča. Trgovski pomočnik Anton Podhostnik je za šalo potegnil iz miznice pistolo za strašenje ter jo nameril proti Mlinariču. Ta pa je sam segel v žep, izvelkel nabito pravo pistolo ter jo nameril na Podhostnika. Orožje pa ni bilo zavarovano ter je odjeknil strel, ki je Podhostnika vrgel na tla. Kropla ga je zadela v sredino prsi. Ranjenca so odpeljali v mariborsko bolnišnico.

m V Dravo je skočil zaradi sramu. Trije mladi fantini so se združili v tatinsko družbo ter so kradli aosedel čebele. Andreju Krakerju pri Sv. Duhu so odnesli dva panja, Simonu Preglavu I. Ivanu Kalitniku pa 3 panje. Čebele so iz panjev pregnali z dimom, med pa so si sami privoščili. Orožniki so jih zasledili ter so vse tri odgnali na sodišče. Med pojo pa se je eden izmed njih na dravskem mostu v Dravogradu iztrgal orožniku ter je skočil z mostu v Dravo. Priletel je na

Celje

c Velik požar v Sv. Jurju pri Celju. V nedeljo okrog pol 9. zvečer je začel goreti v Sv. Jurju pri Celju, velik kozolec, last banovinske Kmetijske šole. Ogenj se je hitro razširil in objel veliko paleto, tako, da je bil sij viden daleč naokoli. Prvi so prihitali na kraj požara sentjurski gasilci, nato gaberski, elivniški in celjski. Celjski gasilci niso stopili v akcijo. Kozolec je zgorel do tal, z njim pa tudi precej ovesa, otave, dva voza detelje, tako, da znaša skupna škoda okrog 100.000 din. Gasilci so vztrajali pri gašenju do polnoči, domačini celo do jutra. Kako je nastal požar, ni znano.

c V Orli vasi pri Braslovčah tabori počitniška kolonija celjskih vajencev. Kolonijo vodi salezijanec g. dr. Jerko Gržinič. Fantje se počutijo kar najboljši in jim je žal, da se bodo morali kmalu vrniti. Iz Orle vasi so priredili vajenci izlete na Marjo Reko nad Sv. Pavlom, na gorč Oliko in druge kraje. Fantje hodijo vsak dan k sv. maši v Sv. Rupert, ki je 10 minut oddaljen od taborišča. Imeli so že par predavanj o sodobnih važnih vprašanjih, ki zanimajo mladino, o strokovnih vprašanjih, o vzgoji in drugo.

c Most v Škofji vasi je dograjen. Dolgo so ga gradili, zato je sedaj skrajni čas, da ga izroče prometu. Številni vozniki in avtomobilisti se pritožujejo in godrnjajo, ko morajo čez zaslini most, čez katerega je vožnja zelo nevarna.

c Zdravniško dežurno službo za člane OUZD ima danes g. dr. Cerin, Prešernova 1.

c Na Gomilskem vprizore danes krasno opero Radovana Gobca v treh dejanjih »Planinska roža« in sicer v gasilski dvorani v Trnavi ob 4. popoldne. Vabljeni!

c Frankolovo pri Celju je dobilo telefon. Včeraj ob pol 1. popoldne je bila na frankolski pošti posebna elovenost — otvoritev telefona. Vsa instalacija je veljala okrog 40.000 din. Za Frankolovo, kjer je precej razvita lesna trgovina, je telefon izredno velike važnosti in je kraj s tem mnogo pridobil. Vse priznanje poštni upravi, zlasti pa g. direktorju Struklju, ki je pokazal tako veliko razumevanje za ta, dosedaj tako zapostavljeni kraj. Ob tej priliki se moramo zahvaliti tudi senatorju g. Smodeju Francu in narodnemu poslancu g. Alojziju Mihelčiču, ki sta mnogo pripomogla, da je Frankolovo dobilo pošto. Ne smemo pa tudi prezreti g. Gorška Jožka, ki je tako dolgo prosil in interveniral na vseh krajih, da se je urečnila želja vseh Frankolčanov, da so dobili telefon.

c Dansnji šport v Celju. Ob pol 6. popoldne bo na igrišču SK Olimpa v Gaberju prijateljska nogometna tekma med SK Celjem in SK Olimpiem c Svetko Jože podlegel poškodbam. V Polzeli je pri nekem prepiru udaril neki posestniški ein Svetka Jožefa s steklenico po glavi in mu prizadel težke poškodbe. Svetka so pripeljali v celjsko bolnišnico, kjer je včeraj podlegel poškodbam. Naj v miru počiva!

c Seja okrajne in krajevne MJRZ bo v četrtek ob 7. zvečer v Domu.

SK Rapid : SK Jugoslavija 6 : 3 (2 : 2). V nedeljo ob pol 6. popoldne je bila pri Skalni klet prijateljska nogometna tekma med SK Jugoslavijo in SK Rapidom iz Maribora. Obe moštvi sta pokazali srednja igro, rezultat pa je na obeh straneh previsoko izražen. Jugoslavija je igrala požrtvovalno, SK Rapid pa je pokazal visoko igro zadnje minute drugega polčasa. Sodil je g. Dobnik Franc c Stiskalnica je padla pri delu na nog 47 letni Medved Anici v Verpetah pri Frankolovem in ji zmečkala stopalo.

c Levo nogo v stegnu si je zlomil 57 letni potnik Založnik Leopold iz Celja, ko je padel v Kozjem tako nesrečno s koleca.

plitvo mesto, kjer se je hudo poškodoval na levi roki in levi nogi. Iz vode ga je rešil čevčarski mojster Albin Kota. Ko so ga vprašali, zakaj je skočil v Dravo, je dejal, da ga je bilo preveč sram ter se je hotel vtopiti.

Ne pozabite!
Za uspešno nego nog samo originalni
SANOPED

Stirinajst dni neprestano sta bila v zraku američana Humphrey (levo) in njegov brat Hunter Moody. Prvi je star 20 let, drugi pa 23 let. Z letališča Springfield v državi Illinois sta se dvignila v zrak, pogonski material so jima dovažali z letalom, in šele po 14 dneh sta, sicer izčrpana in utrujena, pa vesela svojega uspeha pristala na trdih tleh.

Slovaško pismo

Bratislava, začetek avgusta.

Slovaški narod praznuje. V Bratislavi se je zbralo na tisoče in tisoče ljudi, kamor jih je izvažila proslava Hlinkove garde. Vse ulice so polne Hlinkovih gardistov v črnih krojih, pestre slovaške narodne nošnje pa dajejo ulicam slovaške prestolnice pravi slovaški značaj. Kajti, če hodiš takole po ulicah tega obdonavkega mesta in opazuješ napise na trgovinah, gostilnah in kavarnah ali javne napise, tedaj te močno moti dvojzestnost teh napisov. Prebivalstvo je po veliki večini slovaške narodnosti, vendar pa čuješ zelo pogosto tujo govorico in opazuješ tuje neslovaške obraze.

Sedim v kavarni »Astoria« in opazujem vrvež na ulici. Avtomobili drče po gladkem asfaltu mimo tebe in neredki so obeleženi s tujimi znaki. Donava teče mirno dalje in veliki železni most čez njo spaja malo slovaško državo z njeno veliko nemško sosedo.

Slovaški narod živi svoje posebno življenje. Verem je kot naš slovenski narod, vselovansko čuteč je in priden. Pred vsem pa je naravno zaveden in veren. V velikih odločitelnih trenutkih, ko gre za usodo vsega naroda, je našel slovaški narod v Hlinkovem testametu svojo moč: »Za Boha život — za narod slobodno.«

Zelo mnogi se zanimajo za to, kako bo majhna slovaška država, ki šteje okoli dva in pol milijona duš, gospodarsko živela. To so velike skrbi, s katerimi si Slovaki ne belijo glave. Slovaška zemlja ni bogata na rudah, vendar pa predstavljajo njeni gozdovi veliko bogastvo zemlje. Slovaška država tudi nima velike industrije, vendar pa je kljub temu brezposelnost nasproti lanskemu letu ob tem času padla od 40.000 na 10.000 na prostoru, ki predstavlja danes njene državne meje. Slovaški narod je skromen, kmetijski narod. V glavnem mestu Slovaške nikjer ne zapaziš neokusne potratnosti, niti v obleki ljudi, niti po uradih. Slovaški kmet bo pridno delal, kot je delal stoletja, in bo živel od plodov svoje zemlje. In temu bomo lahko pritrdili, če pomislimo, da Slovaki država ne troši četine milijonov dinarjev za svoje — oboroževanje. Njena armadica ni zavajevala, zato pa tudi ni števila in ne ogroža ravnotežja državnega preračuna.

Bratislava ima divno okolico. Vse mesto je obdano z mnogobrojnimi drevoredi, ki vodijo kilometre daleč v notranjost dežele. V neposredni bližini mesta, na malem obraslem holmcu kraljuje v cerkvi pod milim nebom (tudi oltar je na prostem, kakor tudi klopi) bratislavska Mati božja, ki deli na vse strani svoje velike milosti. Vsa »cerkvice« je obdana s kamnitimi ploščicami, na katerih se nahaja tisoče zahvalnic za prejete milosti, pisane v vseh mogocih jezikih. Malo bolj oddaljena letoviška točka se nahaja pri »Železnem studencu«, kamor zelo rada zahaja zlasti mladina. Sicer pa se tukaj sbajajo tudi odrasli meščani slovaške prestolnice, vseh stanov in poklicev. Semkaj zahajajo tudi ministri in rekli so mi, da ni zgolj naključje, da se je tukaj nenadno v naši družbi na kegljišču pojavil slovaški poslanik pri Vatikanu g. Sidor, ki je dober kegljalec. Slovaški ministri gredo svobodno po ulicah in se gibljejo svobodno med svojim narodom, ki zaupa v izvrševalce oporoke svojega velikega vodje pokojnega prelata Andreja Hlinke. In to v današnjih časih nekaj pomeni.

Silno pa bi se motili oni, ki bi mislili, da se je slovaški narod izneveril veliki slovaški družini. Imel sem nešteto prilik, da se na lastne oči in ušesa prepričam o tem, kako globoko je v slovaškem narodu zasidrana vseslovaška ideja. Naša jugoslovanska delegacija, ki se je ob priliki prve uradne konference s predstavniki Slovaške (Ministerstvo dopravn) mudila na Slovaškem, je bila predmet najljubeznivejšega sprejema, kjer koli se je pojavila. V znanem vinorodnem mestu M. nas je prišla pozdravit celokupna domača katoliška duhovščina in okrajni načelnik tega mesta je držal navdušen govor o Jugoslaviji. Slavil je vse od kraja Srbe, Hrvate in Slovence ter pri tem namigaval na skupne zgodovinske meje Slovakov s Slovenci...

V Bratislavi, v glavnem mestu Slovaške, najdete eno najlepših ulic, ki nosi ime našega največjega slovenskega pesnika Franca Prešerna. Prišel sem v glavni ulici v moderno restavracijo, v kateri je bilo celokupno pohištvo v slovaškem narodnem motivu; na stropu je visel ogromen železni lesteneč, umetnina slovenskih rok, tako prilagujajoča se pohištvo. Na stenah pa so visele podobe: na eni Andreja Hlinke, na drugi generala Stepaneka, na tretji je lepa velika slika — našega kralja Petra II.

Kamorkoli prideš, povsod vidiš asketski lik vodje slovaškega naroda Andreja Hlinke. Ta lik nosi v svojem srcu tudi sleherni Slovak, ne samo oni, ki živi danes v mejah slovaške države, marveč tudi oni, in predvsem oni, ki doživlja temne dni in čaka z vero v bodočnost slovaškega naroda v veliki slovaški skupnosti, bolj ali manj vseh slovaških narodov, ki se v današnjih težkih časih brusijo in šolajo, in Bog daj, ne ravno v škodo teh velikih ciljev.

Mož, ki mu je laž vsakdanji kruh

Pisatelj pustolovskih romanov Karel May se je proslavil s tem, da je pisal o krajih in deželah, v katerih ni nikdar bil, pa je vendar tako opisoval življenje in prebivalstvo v njih, da so njegovi romani marsikakega bralca v domišljiji prenesli daleč notri v Afriko, Arabijo, Azijo, med zveri in ljudžreke. Karel May je našel svojega tekmeča v francoskem mestu Beaune v departementu Côte d'Or. Tu živi mož, ki mu pravijo »mojster vseh lažnivcev«. Dan za dnem sedi v kavarni »Café du Sauvage«, kjer gostom na dolgo in na široko razlaga svoje dogodivščine. Plačila ne zahteva nobenega, da le nekaj dobi za pijačo, pa se mu ne ustavi jezik ves božji dan. Obleden je v nek vojaški suknjič, ki mu barve ni mogoče več določiti, na nogah ima visoke jahalne škornje. Poslušalec ima vedno vse polno in marsikdo je že napravil ovinek, da je prišel v to mesto in si ogledal novega Karla Maya. Dasi dan za dnem pripoveduje, ima vendar čudovit spomin in nikdar nobene zgodbe ne ponovi. Vsak dan začne znova tam, kjer je prejšnji večer končal. Mož je bil že po vsem svetu, z vsakim, ki kaj pomeni, je bil že skupaj. Danes opisuje svoje doživljanje v južnih morjih in jih opisuje tako, da se poslušalec ježijo lasje, naslednji dan pride na vojne pohode po Afriki, drugič v Ameriko, potem pride na otok Rodos, v

Sibirijo, na severni tečaj — ves svet je njegov, vse kraje je že videl in vsa ljudstva pozna. Njegovo pripovedovanje je tako napeto, da poslušalec sede cele ure in ga poslušajo. Vsak kraj prinese tako blizu, da ga ljudje vidijo in slišijo, kako znana ljudstva govorijo in vpijejo. Pri tem pa vsi poslušaleci vedo, da mož še nikdar ni prišel daleč kot kakih osem kilometrov iz svojega rojstnega mesta Beaune. Nekdaj je bil uradnik pri nekem notarju v osem kilometrov oddaljenem mestecu Corroloin, pa je popustil ta kruh, ker ga je zapeljala strast pripovedovati napete zgodbe, ki jih nikdar ni doživel. Edina dogodivščina, ki je nekoliko podobna pustolovskemu romanu, se mu je dogodila leta 1880, ko je bil še otrok. Takrat so trije karlistični častniki pribežali čez mejo iz Španije, pa so jih francoske oblasti zaprle v nekem gradu. Dogodkov željni deček jim je hotel pomagati in jim je v ječo vtihotapil vrh. Ko pa so se po njej spuščali skozi okno, se je eden izmed njih na roki poškodoval, da ni bil več za nadaljno pot. Onadva ga nista hotela pustiti na cedilu in vsi trije so složno šli k vhodu in prosili vratarja, da jim je ječo še enkrat odprl. Ta nenadna dogodivščina je edina, ki jo je sam doživel, o vsem drugem pa je le sanjal vse svoje življenje in sedaj te sanje v povestih odkriva neznanim po-

Pozor! Dolgoletna in poznana trdica Triglav-Slovenac v Beogradu ima na razpolago: **Palate in hiše za rento, vile za najem in stavbišča v vseh krajih Beograda.** Zato je v interesu vsakega kupca, da se pred nakupom obrne na trdico Triglav-Slovenac v Beogradu, ki da vsakemu kupcu na razpolago avto za ogled stavb brez obveze nakupa G. g. kupei ne pozabite pred nakupom obiskati trdico

TRIGLAV-SLOVENAC, Hartvigova 3/I.
Tel. 26728 v Beogradu

slušalcem v največji kavarni mesta Beaune. S tem pa je postal redka tujskoprometna privlačnost, za kavarano pa cenena reklama.

Pošta v steklenici iz leta 1896

L. 1896. se je v Tihem oceanu potopila angleška jadrnica »Kent« z vso posadko. Nihče ni takrat vedel, kako se je nesreča zgodila, jadrnice ni bilo v namembni pristanišči in se nikdar več ni pojavila na morju. Pred kratkim pa je neki ribič z otoka Upolu (v skupini Samoa-otocja) našel na obrežju steklenico, v kateri je bilo zapечатeno zadnje poročilo neke ladje, ki se je potopila. Steklenico je izročil oblastem, ki so jo poslale v Anglijo, tam pa so jo odprli in našli, da je v steklenici poročilo kapitana o potapljanju zgoraj omenjene jadrnice in obenem tudi njegov testament. Ker kapitan ni imel nobenih sorodnikov, je v tem testamentu, ki je prišel na dan šele po 43 letih, vse svoje premoženje zapustil sinu nekega tovariša, ki je bil takrat še v mornariški šoli. Njegovo premoženje takrat ni bilo veliko, v teh letih pa je z obrestmi naraslo na 30.000 funtov. Oblastem se je po dolgem iskanju posrečilo najti pravega dediča. Takratni učence pomorske šole je danes že star mož, ki se je že umaknil z morja in uživa skromno rento. Toda tudi on se ni maral polastiti bogastva, ki mu je tako nepričakovano padlo v naročje, ampak je vse to premoženje iz tega testamenta zapustil domu za stare pomorščake.

Ibn Saud in telefon

Ibn Saud je hotel v svojo državo uvesti nekatere moderne pridobitve in vse življenje dvigniti na višjo kulturno stopnjo. Pri tem pa je večkrat naletel na trdozidni odpor zastopnikov islama. To se je zlasti pokazalo takrat, ko je Ibn Saud dal napeljati po svoji državi prvo telefonsko progo. Pri otvoritvi so mohamedanski duhovniki odločno protestirali proti tej novotariji, češ, da je telefon »iznajdba nevernikov in hudičev«. Ibn Saud pa jim je odgovoril: »Dobro, če je telefon hudičev delo, se po njegovih žilah pač ne morejo prenašati svete besede koranac. In tako je poslal enega izmed svetnikov na pošto, sam pa se je iz kraljeve palače dal zvezati z njim. In kmalu so se iz dvorane slišale besede muzeina, ki je na pošti deklamiral nekaj odstavkov iz korana. Poročevalci pravijo, da od takrat naprej ni nobenega odpora proti telefonu.

Kamnik

Za vsako priliko si preskrbite pristno prunorako črnino. Dobite jo pri Safarju.

Sinji vrh ob Kolpi

V proslavo Kristusa Kralja je tukajšnja župnija, ki se zaradi slabih gmotnih razmer in oddaljenosti ni mogla udeležiti ljubljanskega kongresa — napravila po službi božji v nedeljo 30. julija, po blagoslovu kipa Srca Jezusovega — slovesno procesijo k novi kapelici v zidu ob glavni cesti, pod močujočo brajdo, kjer se je izvršilo slovesno posvečenje družin Kristusu Kralju po nagovoru župnika, ki je bodril Belokranjce, naj ostanejo zvesti veri svojih očetov in stopijo pogumno pod zastavo Kristusa Kralja. Zaključili so pevci in navdušena množica s pesmijo Kristusu kralju: Tvoji smo in Tvoji bodemo! Ta prostor, ki je doslej služil za tretjo postajo telovske procesije, bo za naprej še bolj ustrezal svojemu namenu, ker stoji nad romantično dolinico od Vrha do Domlja ob Kolpi, preko katere zdaj gradijo železnico. — Kat. akcija je za splošno ljudske izobrazbe za proslavo 80-letnice obstoja drž. ljudske šole priredila na Petrovo pod vodstvom učiteljskega zbora, deklamacije in mladinske igre s petjem in godbo. Sijajno se je izkazala belokranjska mladina ob splošnem odobravanju mnogobrojnega občinstva in pohvalnem priznanju navzočega okr. šol. nadzornika Vovčine. — Ustanovili smo tudi deklasični krožek, pod čigar okriljem bodo razna gospodarska predavanja, osobito gospodinski kuharski tečaj, ki so v tem oziru začetemu belokranjskemu ženstvu prav potrebni.

ALI STE ŽE NARČILI LETOSNJE MOHORJEVE KNJIGE?

Jos. Eberle

LJUBLJANA
TYRŠEVA CESTA ŠT. 2
(HOTEL »SLON«) — TELEFON 31-49

SLEPEC

Detektivska povest

»V Yard je moral iti,« mi je zaupala Janet, ko me je spustila v sobo.

»V Scotland Yard?« sem vprašal iznenadeno in obšla me je radovednost, ali se ni nepričakovano zgodilo kaj novega.

»Ej, da, v Scotland Yard,« je pritrdila Janet je osmuknila stol, preden je nanj sedel, kakor da je bil prah na njem. »To je zares kaj čudno ime za kraj v srcu Londona.«

»Vaš gospod mi je nekoč pripovedoval, da se zato tako imenuje, ker je ondi več pameti v enem jardu kakor drugod v angleški milici.«

»Tako vam je pravil, gospod Chance? No, to pa ni tako, kakor je povedal meni, ko sem ga vprašala.«

»A kaj je povedal vam?«

»Rekel mi je, da se Scotland Yard imenuje tako zaradi tega, ker je tako poln radovednih starih žensk.«

»To je bilo bržkone ob kakšni priložnosti, ko se je naveličal Yarda.«

»Ali pa mene,« se je namrdnila ženska in zaprla duri.

Ko sem ostal sam, sem se jel radovedno izpraševati, kaj je napolnilo McNaba tisto jutro v Yard, in ali se bo vrnil zadovoljen ali nezadovoljen. A ni mi bilo treba dolgo čakati, kajti kmalu sem zaslišal kovinsko rožljanje nekovega ključa v zunanji vrati. In že prvi pogled na njegov obraz mi je razodel, da je zadovoljen. Sicer je pomolil v sobo samo glavo, a navzle temu sem videl, da je bil tisto jutro zadovoljen z Yardom.

»O!« me je pozdravil. »Torej ste prišli. Dobro! Taksi je pri vratih. Pridite; lahko vam bom pojasnil spotoma.«

In še preden sva dospela do ogla, kjer se stikata Enderby Gardens in Campden Hill Road, me je seznanil s mojo vlogo.

»Z zvijačo se ga bova morala lotiti. Toda če se izkaže, da je Kinloch, ne sme ničesar sumiti, sicer bo igra izgubljena.«

»In kaj, če se izkaže, da je Dick Hollins?«

»Tedaj pa je vseeno, kaj misli. Če ste prepričani, da je Dick Hollins, je še bolje, kajti govoriti morate z njim, kakor da niste prav nič v dvomu. Govorite z njim, kakor ste govorili včeraj, kakor častnikar. Edina razlika bo tokrat ta, da bom prišel čisto blizu, da ga bom opazoval. To je po mojih mislih vse.«

Na oglu sva zapustila taksi in odšla peš vzdolž kratkega vratu steklenice podobnega vhoda, ki naju je privedel vrtovom nasproti. S pločnika na južni strani, ki je bila mnogo bolj prometna, sva opazila domnevanega Dicka Hollinsa, ki je s knjigo na kolenih čepel na trinožniku. Bilo ga je zares lahko opaziti že iz precejšnje daljave, kajti le malo pešcev je bilo na pločniku; to so bile večidel otroške služkinje in njihovi varovanci, ki so pohajali proti vhodu k vrtovom, proti katerim je bil naš junak s hrbtno obrnjen.

Celih dvajset minut je nemara McNab opazoval moža z vseh kotov, ko eva se sprehajala gor in dol mimo njega, in že je odkril na njem kaj čudnega ali nečudnega, je bilo to vselej več, nego sem jaz opazil. Ko sva se nazadnje ustavila ravno nasproti njemu, je njegov glas prihajal popolnoma ališno preko ulice in McNab je stal obrnjen z ušesom proti glasu in je, kakor sem opazil, zapiral oči kakor človek, ki napeto prisluškuje oddaljeni melodiji. Ne bi bil mogel povedati, ali je v slepečem glasu odkril kakšno potvorbo ali kakšno tako izgovorjavo te ali one besede, ki je bila preveč izbrana, da bi mogla izvirati od pristnega zidarja.

Hollins je ravnobral iz knjige psalmov in delal v svojem glasu nerodno odmore, ko je tipal s prsti po izbočenih črkah. Tule je natanko navedeno besedilo, kakor ga jebral:

Zakaj... tako... poskakujete... vi... vi... soki griči»

To... je... Gospodov... grič... v katerem ... mu ... je... povsede... prebivali.

Meni se je to zdela čisto navadna, odkrita londonska govorica. A ko sem opazoval prisluškujočega McNaba, sem videl, da se mu je pojavil na obrazu nekakšen skrivnostni smeh. In ker si nisem mogel misliti, da bi bil tako vesel spričo odkritja, da je Hollins res tako pristen, kakor je bil videti, sem bil prepričan, da je McNabovo uho ujelo nekaj sumljivega, za kar je bilo moje gluho. Spet se mi je obrnil pogled proti Hollinsu. Čuden je bil videti, ko je sedel zgrnčen na tistem stolu. Brada mu je bila, ko je čital, tako spačeno dvignjena, da bi si bil mogel misliti, če ne bi bil vedel, da je slep, da naju skozi na pol zaprte oči nesramno opazuje.

McNab me je mirno prijel za roko.

»Zdaj pa pride telesna preiskava«. Govorite kakor včeraj. A zapomnite si tole: ko bom stopal za njegovim hrbtom, mu morate kakor koli že sneti klobuk z glave. Zbijte mu ga, če si ne morete izmisliti druge preteve. Lahko se naredite tako nerodnega. Potem pa obdržite njegov klobuk, kakor da bi morali obrisati prah z njega, dokler ne bom opravil z njegovo glavo. Ko bom to končal, ga prepovorite, da bo glasno čital. Predvsem pa ne sme prav nič slutiti moje navzočnosti. Razumete?«

McNab je končal s tem, da me je lahko sunil, na kar sem stopil čez ulico proti mestu, kjer je sedel slepec.

»Dobro jutro, gospod Hollins. Morda se me več ne spominjate,« sem dodal, ko se je obojavljaj odgovoriti na moj pozdrav.

»O da spominjam se. Spet tisti gospod od časopisa.«

»Potemtakem vam glas ne uide iz spomina.« Hollins se je zasmeljal.

»Ne, če mi pride v uho po evenku polkronskega novca, kakor mi je prišel vaš včeraj.«

McNab mi je stopil za hrbet kakor mačka.

»In prsti vam prav tako služijo kakor nam oči, kaj ne? Rad bi poskusil, kaj bi pri teh črkah opravil z mojimi prsti. Ali smem?« Ne da bi mi bil dal časa za odgovor, sem se sklonil naprej ter mu z roko, namesto da bi jo bil položil na njegovo knjigo, nalahko zbil klobuk z glave. Opravičujoč se zaradi svoje nerodnosti, sem se pripognil, da bi ga bil pobral. In med tem ko sem mu nato navidezno brisal prah s klobuka, sem gledal McNaba. On je držal nekaj čisto blizu k slepečevi glavi. Videl sem, kaj je bilo — majhen čop črnih las. Zdaj sem razumel, zakaj je bil odšel v Scotland Yard. To je bil del tistih las, ki so jih bili našli v sobi v Ealingu. Primerjava je trajala samo eno sekundo. Skoraj v istem hipu, ko sem odkril McNabov namen, je ta imel tisti čop las že spet v svoji stekleni tuljavi, da ga nisem več videl. Zdaj sem položil braicu klobuk nazaj na glavo. McNab mi je kratko prikimal.

»Najbolje bi bilo, če bi mogel videti vaše prste pri delu,« sem dejal. »Saj ne boste zamerili?« »Zameril?« Kajpak, da ne. Pogosto me kdo prosi za to,« je odvrnil Hollins in dvignil roke, da bi si popravil klobuk. To me je prisililo k smehu, kajti vsak možki mora storiti to, če mu kdo drug položi klobuk na glavo, pa četudi je ta drugi njegova žena. McNab je po vsem videzu računal s tem, kajti bliskoma je položil polo papirja, ki jo je bil vzel, nistem videl, od kod, na knjigo na Hollinsovih kolenih. A kakor hitro so se bračevi prste spet dotaknili knjige, je že odkril podtaknjeni papir, odmaknil roke, kakor da ga je bilo nekaj zbudilo, in dvignil veke svojih slepih oči.

»Kaj je to?« je zamrmral in lahno prisloneil roke, da bi bil potipal. McNab pa je bil svojo polo papirja že odmaknil proč.

»Čudno je bilo, čutiti — povsem kakor gohasto. Pa ne da mi je kanila voda na knjigo tukaj?« je vprašal Hollins začuden.

»Moralo je biti nekaj na vaših prstih,« sem rekel. »Na vaši knjigi ni ničesar.«

Lesena zložljiva postelja
s tapetiranim madracem
Din 220—

Specijalne posteljne mreže
»Patente«, in »primisimo«
modroce, otomane, in vse
tapetne izdelke nudi
solidno in po nizki ceni
trrdka

Rud. Radovan
Mestni trg 13.

Otroški kofček.

Pravljica iz gozda

(92) Napočila je ura napada. Že se je slišalo v mirnem zraku ostro, zlovesče brenčanje in prikazali so se rokovanji-sršenji. Vzdih jih je mlad vojskovodja, katerega sta Kuka in Zlatokljunček že videla.

(93) Vojskovodja se je postavil pred palčkova vrata in dajal še zadnja povelja. »Vsi spijo,« je rekel, »in straže ni. Ne vem, ali je to dobro ali slabo znamenje.« »Dobro,« je odgovoril general sršenov, »kar udarimo.«

Velika izbira
otroških vozičkov
vseh vrst. Ogromna zaloga koles
po izredno nizkih cenah
„Tehnik“ BANJAI
Ljubljana, Miklošičeva c. 20

Za časa gasilskega kongresa obiščite
gostilno Ražem
na žabjaku pri sv. Jakobu

kjer boste dobro postreženi z različni kuhinjskimi dobrotami in z odličnimi raznovrstnimi vini. Lepa, interesanta podzemeljska jama in hladno ljubko dvorišče.

Za nego lica in rok
rabite

Benkovo pomado in Violette-kremo!
Lekarna pri Sv. Trojici
F. pl. BENKO, ZEMUN
Odobreno S. Er. 8332/1937 i S. Er. 950/1937

GRAVERJA

za izdelovanje štampiljk iz gumija in
železa, ki zna delati na strojih za
kopiranje

rabi veliko industrijsko podjetje

Pismene ponudbe poslati na PUBLI-
CITAS d. d., ZAGREB, Ilica 9 pod
značko „Graver“

Priložnostne prodaje

na 15.8.1939, ker dobite tovar-
niško nove plošče v poljubni
izbiri že po Din 30—. Zabe-
lajte seznam.

elektrolon
PASAŽA NEBOČNIKA

Mali oglasi

V malih oglasih velja vsaka beseda 1 din; število oglasov
oglas 2 din. Debelo tiskane naslovne besede se računajo
dvojno. Najmanjši znesek za mali oglas 15 din. - Mali
oglas se plačuje takoj pri naročilu. - Pri oglasih
reklamnega značaja se računa enokolonska, 3 mm visoka
petlinna vrstica po 3 din. - Za pismene odgovore glede
malih oglasov treba priložiti znamko.

Službo dobe

2 mizarska pomočnika
sprejem. A. Cimerman,
D. M. v Polju št. 111. (b)

Pekovskega pomočnika
z mojstrskim izpitom —
samca, sprejme pekarna
Mozina, Kamnik. (b)

Več sodar. pomočnikov
sprejem. takoj. Sodar-
stvo Horman, Strazisce
pri Kranju. (b)

Krojaškega pomočnika
za male kose, sprejem.
takoj. Vlado Groznik —
Slape, D. M. v Polju. (b)

Čevljarskega pomočnika
in vajenca sprejem. takoj.
Joško Petrič, Cer-
nica 47, pri Rakeku. (b)

Delovodjo
za cestogradnjo, kvalifi-
cirane, isčemo. — Po-
nudbe pod »Gradnja« po-
ste restante Gornji grad.

Mizarskega pomočnika
takoj sprejem. za splo-
šno mizarstvo. Naslov v
upravi »Slovenca« pod št.
13359. (b)

Krojači
samo za prvovrstno in
stalno delo po meri dobe
službo pri tvrdki »Elite«.
Prešernova ulica. (b)

Postrežnico
za pomoč v gospodinskih
poslih potrebujem.
Naslov v upravi »Slov.«
pod št. 13409. (b)

Hlapca
treznega kmečkega fanta
vajenega konj za razva-
žanje specerije, sprejme
takoj Franjo Soper, trgo-
vec, Hrastnik. (b)

Majerja
s štirimi delovnimi moč-
mi in več vinarjev, —
iščem. Prijaviti se na po-
slovu Langenthal, Sp.
Sv. Kungota. (b)

Točilca, natakario,
prodajalca, blagajničar-
ko in pomoč v kuhinji takoj
sprejem. Ponudbe upr.
»Slov.« pod »Za Ljublja-
no« št. 13346. (b)

Trgovskega pomočnika
pomočnico, za večjo trgo-
vino na deželi sprejem.
takoj. Ponudbe v upravo
»Slovenca« pod »Trgovski
pomočnik« št. 13394. (b)

Več prodajalk
in prodajalcev za prodajo
knjižice, katero potrebuje
vsaka gospodinja, sprej-
memo. Vprašati na »Moj
dom«, Ljubljana, Dvorža-
kova št. 8. (b)

Služkinjo
do 35 let, posteno, mar-
ljivo, čedno, krepko, va-
jeno kuhanja in vrtnega
dela, z znanjem nemščine
sprejem. s dvema ose-
bama. Naslov v podruž-
nici »Slovenca« v Celju.

Vrtnarja
mladega, v stroki spo-
sobnega in pridnega —
sprejme večja vrtnarja
v Ljubljani. Istotam se
sprejme vajenec in kme-
čko dekle za dela v vrt-
narji. Ponudbe upravi
»Slovenca« pod »Vrtnar-
št.« št. 13408. (b)

Kuharico
samostojno, zdravo, zna-
čajno, ki dela vsa doma-
ča dela, išče dobra slo-
venska družina na deželi
v Vojskovi. Nastop služ-
be po možnosti takoj. —
Ponudbe poslati na na-
slov: Dr. G. V., Aleksan-
drov dom, Logarska do-
lina, p. Solčava. (b)

Službe iščejo

Absolventka trg. šole
išče službo za takoj ali
pozneje. Naslov v upravi
»Slovenca« pod št. 13375.

10.000 din kavcije!
Mlad gospod, lepe zuna-
jnosti, želi nameščenja
kot sluga ali kaj pri-
merne. Naslov v upra-
vi »Slovenca« pod 13311.

Gospodinja
gre k boljše starejši-
mu gospodu. Ima veselje
do trgovine in vrta. Gre
tudi na deželo. Ponudbe
upravi »Slovenca« pod
»Zmožna 1175«. (a)

Zasluzek
Zastopnike
za prodajo radioapar-
atov najboljših znamk sprej-
me »Tehnik« BANJAI —
Ljubljana, Miklošičeva 20

Dober zaslužek
nudimo vsaki osebi v me-
stu in na deželi. Pišite na
»Moj dom«, Ljubljana,
Dvoržakova ulica št. 8.

Vajenci
2 mizarska vajenca
iz okolice št. Vida nad
Ljubljano, sprejme Pan-
gost Ludvik, Trata št. 15,
št. Vid nad Ljubljano.

Hčerka železničarja
ki se je že 1 in pol leta
učila v trgovini mešane-
ga blaga, želi najti me-
sto za nadaljnje učenje.
Naslov v upravi »Slov.«
pod št. 13372. (v)

Auto-motor
Motor 350 ccm OHV
novejši sportni model —
cena 5500 din. Cizerl,
Stari trg 26-II. (f)

Tri tovrne avtomobile
znamke »Büssing«, »Che-
vrolet« in »Ford«, prodaja
zaradi zmanjšanja tovr-
nega prometa »Avtopromet
Rode«, Kamnik. (f)

Kupimo
Ržene rožičke
in lipov cvet, kupujemo.
Ponudbe na »Salus«, d. d.,
Ljubljana. (k)

Staro lito železo
strojno in komerčno, ku-
pim vsako množino. —
Franc Smole, železolitvar-
na, Trata 15, št. Vid n.
Ljubljana. (k)

Vsakovrstno
zlatu kupuje
po najvišjih cenah
CERNE, juvelir, Ljubljana
Wolfova ulica št. 3

Cunje
krojaške odrezke, star
papir, tekstilne odpadke
ter ovojno volno, govejo
diako (aroveco) — kupi
vsako množino Arbeiter,
Maribor, Dravska 15. (k)

Mostno tehcnico
novo ali pa malo rablje-
no in dobro, za teže do
5000 kg, dolžine 6 m, z
udarom na tehne listke,
kupim. Ponudbe s točnim
opisom in navedbo zad-
nje cene poslati najpo-
zneje do 19. t. m. na:
Stanko Golobranec, vele-
posesnik, Blagovna, p.
Sv. Jurij ob juž. želez.
Dobava takojšnja. (k)

Pohištvo

Moderno spalnico
jesenovo (esperano) pro-
da Smole, mizarstvo. Ta-
cen, p. št. Vid nad Ljub-
ljano. (s)

MODROCE

vrhne in spodnje,
mreže, posteljne odeje in
perje puh - najceneje
v veliki izbiri prodaja
SEVER, Marijin trg 2
nasproti
franciškanske cerkve.

Prodamo

Otroški voziček
globok, prodam. Gledali-
ška 13 pri hišniku. (l)

Email-lak, beli
za pleskanje, poceni pro-
dam. Naslov v upravi
»Slovenca« pod št. 13399.

Orehova jedra
med in vosek dobite naj-
ceneje: Medarna, Ljub-
ljana, Židovska ulica 6.

»Singer« šivalni stroj
pogrešljiv, zaradi odpo-
tovanja poceni prodam.
Na ogled v trgovini Fr.
Malgaš, Kolodvorska ul.

Otava
se odda v pokošnje po-
tom licitacije dne 20. t. m.
ob 10. uri dopoldne —
Jurčkov stradan (pri ko-
zolu), Čestovar Josipi-
na, Dolenjska cesta. 3.

Dira
lahka in teška, na vzme-
te, landaulet, koleselj,
landaulet in različni ročni
vozički naprodaj. Terlep
Matija, Jernejeva cesta,
Šiška. (l)

Koroške brusnice
(Preiselbeeren) dobro iz-
brane, razpošila po po-
šti ali brzoovozno od 4 kg
naprej po dnevni ceni
Henrik Zechner, Libelče
Koroško. (l)

Poceni naprodaj!
več prvovrstnih šivalnih
strojev, koles, otroških
vozičkov, triciklov in še
mnogo vsakovrstnih dru-
gih predmetov pri Pro-
met, nasproti križanske
cerkve. (l)

Moto-tricikl
tovorni, pisalni stroj,
specerijski bicikl, tricikl,
kopirno stekalnico, elek-
trični gramofon, klanfe,
vse dobro ohranjeno —
prodaja »Metalla«, Gospo-
darska cesta 16. (l)

Zaradi bolezn naprodaj
na deželi res dobro vpe-
ljana in dobro ideoča mo-
distvska obrt z veliko
zalogo in vsem inventar-
jem. Vprašati se v Celju,
Gospodarska ulica 19, Vikto-
rija Kos. (n)

Požarno brizgalno
novo, nerabljeno, ročno,
za konjsko vprego, na
vzmeteh, z bobnom za
odvodne cevi, z dvema
dovodnima cevema ugo-
dno prodaja Brear & Co.,
Ljubljana, Kolodvorska
ulica 35. (l)

Kis
sadjev, domač, prvovr-
sten, čist popolnoma na-
raven, dobrega okusa —
prodam skupaj ali tudi
manjše količine približno
en-zokoli-neni atx atx
1000 litrov. Vprašati na:
A. Čuček, Vodnikov trg
št. 4. (l)

Denar

Posojila
iščite samo pri domačem
solidnem zavodu. Pišite
ali pridite osebno. »Moj
dom«, Ljubljana, Dvorža-
kova ulica št. 8.

Hranilne knjižice
3% obveznice
in druge vrednostne
papirje kupuje in plača
najbolje

BANČNO. KOM. ZAVOD
Maribor, Aleksandrova 40

Vaši prihranki
so varno in plodonosno
naloženi v domačem za-
vodu »Moj dom«, Ljub-
ljana, Dvoržakova št. 8.

Hranilne knjižice
vrednostne papirje
kupujemo
stalno po najvišjih cenah
in takojšnjemu plačilu.

Rudolf Zoré
Ljubljana, Gledališka 12

Posestva
Dvostanovanjsko hišo
v Rožni dolini prodam
zaradi družinskih razmer
Ciuha Ana, Črnuče 26.

Parcelo
prodam zraven državne
ceste Vižmarje. Polzeve se
Tomažević, trgovina, št.
Vid nad Ljubljano. (p)

Enonadstropna hiša
poleg cerkve v Novem
mestu, naprodaj. Naslov
v podružnici »Slovenca«,
Novo mesto. (p)

Kupim
eno do dvostanovanjsko
hišo ali parcelo v Ljub-
ljani. Ponudbe v upravo
»Slovenca« pod »S hipo-
teko« št. 13349. (p)

Enonadstropna vila
z gospodarskim poslop-
jem, hlevom za par konj
ter čez 20.000 m² stavb-
nih parcel (okoli vile)
naprodaj. - Informacije:
Marija Jančar, Ljublja-
na, Sv. Petra cesta 27.

Stavbne parcele
v bližini kolodvora Sent
Vid-Vižmarje, z vodovo-
dom in elektriko, prodam
pod ugodnimi pogoji in
v poljubni velikosti po
20 din in več kv. meter.
Pojasnila Vižmarje 69.

Če kupite
ali prodaste hišo, parce-
lo, posestvo, se obrnite
na priznano solidno in
kulantno realitetno pi-
sarno Franjo Prista-
vec, Ljubljana, Erjav-
čeva cesta 4a. Vse in-
formacije so brezplačne.

Posestvo
oddaljeno 3 ure od Ljub-
ljane, še v dobrem sta-
nju, hiša z velikim skla-
diščem, hlev za 6 glav
živine, z lepim vrtom in
njivami naprodaj. Vzame
se tudi hranilna knjižica
Kmečke posojilnice za
50.000 din. Naslov pove-
uprava »Slovenca« pod
št. 12939. (p)

Dobro kršč. družino
prosim, če bi sprejela
za svojo ali v oskrbo
ljudko desetletno siroto
brez staršev. Dobrotniki
naj sporoče svoj naslov
upravi »Slovenca« pod
»Sirota« 13.150. (r)

Zahvala
Za premnoge dokaze iskrenega sočutja in sožalja, ki smo
jih prejeli ob priliki težke izgube naše nad vse ljubljene
mame, stare mame in prababice, gospe

Ane Turk
vdove po trgovcu

se tem potem vsem najtopleje zahvaljujemo. Posebno zahvalo
izrekamo vsem darovalcem krasnega cvetja in prav vsem, ki
so blago in nepozabno pokojnico spremenili na njeni zadnji poti
k večnemu počitku. Posebno zahvalo izrekamo g. zdravniku
dr. Spornu za ves trud ob času bolezn, č. sestram usmiljen-
kam in prečastiti duhovščini.

Ljubljana-Lidrija, dne 14. avgusta 1939.

Globoko žalujejo rodline:
Turk, Jereb, Mastnak, Miakar.

Obrit

Mreže
za postelje najceneje pri
Andlovic, zaloga pohištva
Komenskega ulica 34. (l)

Kam pa kam?
Gostilna Marinšek
Prečna ulica 6, nudi cenj.
gostom najboljša in naj-
cenejša jedila ter pijačo
vseh vrst. (r)

Vnajem
ODDAJO:
Pekarno
oddam v najem zaradi
družinskih razmer. Ciuha
Andrej, Črnuče 26. (n)

Mesnico
dobrodocho v Celju takoj
oddam. Celje, Mariborska
cesta 18. (n)

Gostilno
v prometnem kraju, v
bližini železniške postaje
na Gorenjskem, oddam v
najem. Naslov v vseh po-
družnicah »Slovenca« pod
št. 13.131. (n)

Stanovanja
ODDAJO:
Dvosobno stanovanje
s sobico in pritlikinami
oddam s 1. IX. Tyrševa
cesta 93. (c)

Sobo in kuhinjo
v novi stavbi, oddam —
Ptujška cesta 33, Tezno,
Maribor. (c)

Sobo in kuhinjo
oddam v najem s 1. sep-
tembrom. Mejna 14, Ma-
ribor. (c)

Trisobno stanovanje
lepo, komfortno, v vili,
Strelška ulica 26, oddam
s 1. septembrom mirni
stranki. (c)

Štirisobno stanovanje
komfortno, v sredini me-
sta, oddam s 1. septem-
brom. Naslov v upravi
»Slovenca« pod št. 13414.

Enosobno stanovanje
oddam. Glince, C. XIII.,
št. 9. Mesečna 200 din.
Pojasnila na Karloški
cesti 3. (r)

Enosobno stanovanje
suho, isče starejša samo-
stojna gospa (vdova) brez
otrok, za takoj ali vsaj
za mesec november. Po-
nudbe sprejema uprava
»Slovenca« pod »Mirna
stranka št. 60« 13.141.

Razno
Dobro kršč. družino
prosim, če bi sprejela
za svojo ali v oskrbo
ljudko desetletno siroto
brez staršev. Dobrotniki
naj sporoče svoj naslov
upravi »Slovenca« pod
»Sirota« 13.150. (r)

Zahvala
Za premnoge dokaze iskrenega sočutja in sožalja, ki smo
jih prejeli ob priliki težke izgube naše nad vse ljubljene
mame, stare mame in prababice, gospe

Ane Turk
vdove po trgovcu

se tem potem vsem najtopleje zahvaljujemo. Posebno zahvalo
izrekamo vsem darovalcem krasnega cvetja in prav vsem, ki
so blago in nepozabno pokojnico spremenili na njeni zadnji poti
k večnemu počitku. Posebno zahvalo izrekamo g. zdravniku
dr. Spornu za ves trud ob času bolezn, č. sestram usmiljen-
kam in prečastiti duhovščini.

Ljubljana-Lidrija, dne 14. avgusta 1939.

Globoko žalujejo rodline:
Turk, Jereb, Mastnak, Miakar.

Dijaki

Dijakinjo-nižešolk
sprejem. z oskrbo ali
brez. Kern, Celovška 43.

Stanovanje z oskrbo
za dijaka gimnazijca II.
razreda, iščem v Ljublja-
ni za prihodnje šolsko
leto. Pogoji: dobra hra-
na, skrbno nadzorstvo in
rodbinska vzgoja. Ponud-
be do 24. avgusta upra-
vi »Slovenca« pod »Di-
jak 55« št. 13434. (D)

Dijaški dom v Ptuj
sprejema v popolno oskr-
bo dijake drž. gimnazije
in meščanske šole. Spre-
jemajo se nepokvarjeni
sinovi dobrih krščanskih
družin. Vzgoja eloni na
verski podlagi, vendar se
gojenee glede poklica
svobodno odloča. Zavod
stoji tik drž. gimnazije.
Vse pogoje najdete v
prospektu, po katerega
pišite na **vedstvo dijaško-
ga doma v Ptaju.** (D)

SOBE
ODDAJO:
Lepo, prazno sobo
s posebnim vvhodom, od-
dam takoj. Rožna dolina,
Cesta V, št. 4. (s)

Objave
Izjava!
Zakonska Andrej in
Alojzija Valentinič, Ce-
sta dveh cesarjev št. 243
izjavljata, da nista plač-
nika za dolgove svoje
hčerke Lojzike. (o)

Pozor!
5000 dinarjev nagrade
plačam onemu, ki mi pre-
skri podatke, kje je bil
krščen moj pokojni oče
Maksim Albert (Massimo
Alberto) Luzzatto, ki je
bil krščen leta 1862 v ne-
ki obmejni župniji da-
našnje državne meje z
Italijo, ali pa v župniji
nekega obmejnega okra-
ja z Italijo, na teritoriju
Slovenije, a njegovi star-
ši so bili Girolamo Luz-
zatto in njegova žena
Rahela-Erminija, rojena
Leni (ali pa Leri). One-
ga, ki najde te podatke,
prosim, da jih pošlje na
naslov: Inž. Josip Haj-
zer, fabrika Sartid, Sme-
derevo — in dobil bo na-
grado. (r)

Ženitbe
Ljubezen
moža si zagotoviti, ako mu
postrežeš z dobro, okusno
hrano. Zato kuhal po pre-
izkušenih receptih, zbra-
nih v knjigi poklicne ku-
harice. Knjigo dobavlja:
Mizerit Deziderij, Zidani
most. Cena v predplačilu
10 din.

Naročajte
SLOVENEČE
najcenejši
slovenski dnevnik